

OPERA

ZUID

JAARVERSLAG &
JAARREKENING 2024

Inhoudsopgave

1. VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT 2024.....	4
2. BESTUURSVERSLAG 2024.....	6
2. 1 INLEIDING.....	6
2.2 ACTIVITEITEN EN CULTURELE PRESTATIES 2024.....	10
2.2.1 GROTEZAALPRODUCTIES.....	10
2.2.2 TALENTOPERA.....	15
2.2.3 OPERA VOOR KINDEREN.....	15
2.2.4 BUURT OPERA.....	18
2.2.5 EVENEMENTEN EN SAMENWERKINGEN.....	19
2.3 INTERNATIONALE ACTIVITEITEN.....	22
2.4 MAATSCHAPPELIJKE WERKING.....	23
2.4.1 EDUCATIE.....	23
2.4.2 PARTICIPATIE.....	24
2.4.3 NIEUWE MAKERS EN TALENTONTWIKKELING.....	26
2.5 PUBLIEKSWERKING EN COMMUNICATIE.....	27
2.6 VOORUITBLIK ACTIVITEITEN 2025.....	28
3. BEDRIJF EN ORGANISATIE.....	30
3.1.1 ORGANISATIE EN PERSONEEL.....	30
3.1.2 FAIR PRACTICE EN WERKGEVERSCHAP.....	31
3.1.3 DIVERSITEIT EN INCLUSIE.....	31
3.1.4 GOVERNANCE.....	32
3.1.5 SAMENSTELLING BESTUUR EN RAAD VAN TOEZICHT.....	35
4. FINANCIËN.....	37
4.1.1 EXPLOITATIERESULTAAT.....	37
4.1.2 LIQUIDITEITSPPOSITIE.....	37
4.1.3 EIGEN VERMOGEN.....	38
4.1.4 EIGEN INKOMSTEN.....	38
4.1.5 ONDERNEMERSCHAP.....	38
4.1.6 RISICOPARAGRAAF/TOEKOMST.....	39
5. JAARREKENING.....	40
5.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2024.....	40
5.2 CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING 2024.....	42
5.3 KASSTROOMOVERZICHT 2024.....	43
5.4 GRONDSLAGEN VOOR DE JAARREKENING.....	44
5.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2024.....	47
5.6 TOELICHTING EXPLOITATIEREKENING 2024.....	52
5.6.1. BATEN.....	52

Stichting Opera Zuid jaarverslag en jaarrekening 2024

Wolting & Versteegh B.V.
accountants belastingadviseurs
Gerard Bruningstraat 12
6416 EB Heerlen
tel. 045-5425511
info@wolting.nl

5.6.2. LASTEN.....	54
5.6.3. WNT – VERANTWOORDING.....	55
6. PRESTATIEVERANTWOORDING.....	58
7. HANDTEKENINGENBLAD.....	59
8. CONTROLEVERKLARING.....	60

1. VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT 2024

Governance

De Raad van Toezicht heeft de taak toezicht te houden op de ontwikkeling en uitvoering van het beleid van het Bestuur van Opera Zuid. De RvT stelt zich daarbij actief op en staat het Bestuur ook met raad en daad ter zijde. Bij de vervulling van zijn taak richt de Raad van Toezicht zich op het belang van Opera Zuid en haar stakeholders. Het toezicht richt zich onder andere op het doelmatig en efficiënt besteden van de door subsidie verkregen middelen en het verwerven van eigen inkomsten. De Raad van Toezicht oefent zijn taak uit binnen de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur.

De Raad van Toezicht heeft het verslag van het Bestuur over het afgelopen boekjaar goedgekeurd. De jaarrekening is door Wolting & Versteegh Accountants en Belastingadviseurs gecontroleerd en van een goedkeurende verklaring voorzien. De Raad van Toezicht heeft de jaarrekening goedgekeurd en décharge verleend aan het Bestuur.

Terugblik

2024, het laatste jaar van het lopende kunstenplan, stond in het teken van efficiënt financieel beheer om zodoende binnen de budgetten op een nullijn te eindigen. En zoals van Opera Zuid verwacht mag worden, is op een veelzijdige en creatieve manier invulling gegeven aan het programma van 2024. Het team Opera Zuid verdient grote complimenten voor het commitment en creativiteit waarmee steeds weer oplossingen werden gevonden.

Het hele jaar 2024 is hard gewerkt aan de voorbereiding van een nieuw plan voor de kunstenperiode 2025-2028. Het programma klinkt als een klok en heeft weer alle potentie om veel lof en waardering te oogsten bij het grote publiek. Daarbij voldoet Opera Zuid aan alle codes die haar vanuit het ministerie van OCW opgelegd worden: fair pay, fair practice, governance, enzovoort. Het is evident dat aan een dergelijk pretentius plan een prijskaartje hangt, een prijskaartje dat het subsidieplafond van de BIS ruimschoots overstijgt. Niettemin kiest Opera Zuid ervoor dit plan ongewijzigd in te dienen.

Het plan wordt met lof ontvangen door de Raad voor Cultuur, die Opera Zuid neerzet als voorbeeld voor de BIS Opera. Niet voor niets geeft de Raad voor Cultuur aan het ministerie het advies om boven het subsidieplafond te zoeken naar de financiële mogelijkheden om Opera Zuid in de gelegenheid te stellen dit plan volledig te kunnen realiseren. En omdat de Raad voor Cultuur het belangrijkste adviesorgaan van de minister is, heeft lang het vertrouwen overheerst dat het goed zou komen met de toekenning van voldoende subsidie. Toen de onwrikbaarheid van OCW duidelijk werd, pakten donkere wolken zich samen die noopten tot een bijzonder intensieve lobby. Al het denkbare, zowel vanuit het bestuur als de Raad van Toezicht, gesteund door vrijwel het gehele professionele veld en publiek, is ingezet om die lobby met kracht te voeren.

Met grote teleurstelling heeft Opera Zuid kennis moeten nemen van de onbegrijpelijke boodschap dat het advies van de Raad voor Cultuur genegeerd is en dat er geen cent meer dan het subsidieplafond beschikbaar gesteld wordt om het prachtige plan voor 2025-2028 uit te kunnen voeren. Met twee benen terug op de grond is de blik nog altijd gericht op dit kunstenplan, nu echter met een ander perspectief. Een perspectief dat niet tot tevredenheid strekt, tegelijk wel diep gewortelde gevoelens van overleving aanspreekt.

Met inachtneming van alle beperkte middelen in 2024, kan gesproken worden van een jaar waarin mooie opera gemaakt is, met lovende kritieken tot gevolg. In het voorjaar was dat een succesvolle uitvoering van Rossini's *La scala de seta/Il signor Bruschino*. In het najaar werd *Blauwbaards Burcht* van Béla Bartók opgevoerd. Slechts vijf maal helaas, maar niettemin zeer succesvol, met het terechte predicaat Opera van het Jaar tot gevolg. Daarnaast werd wederom de Buurt Opera Malpertuis opgevoerd en werd veel gedaan aan educatie en betrokkenheid van jongeren om blijvend de verbinding te zoeken met ons publiek en impulsen te blijven geven aan het levend en blakend gezond houden van onze kunstvorm opera.

Taak en verantwoordelijkheid

De aandacht van de Raad van Toezicht was gericht op ondersteuning van de directie bij het bepalen van een verantwoorde richting voor het gezelschap. Vijf keer werd een formele Raad van Toezicht vergadering belegd. Daarnaast vonden vele informele overleggen en contacten plaats met de directie en het managementteam. Onderwerpen die daarbij meerdere keren ter sprake kwamen waren onder andere de financiële soliditeit van Opera Zuid, ook met het oog op de afronding van de kunstenplanperiode, de mogelijkheden tot programmering in verschillende scenario's, de (financiële) risico's van een besluit om producties te moeten cancelen of aan te passen. Ook werd door een delegatie van de Raad van Toezicht gesproken met de personeelsleden buiten aanwezigheid van de directie, waaruit het grote draagvlak van de directie bij het personeel gebleken is. De organisatie heeft producties van hoge artistieke kwaliteit gerealiseerd, de bedrijfsvoering waar nodig versterkt en de financiële huishouding onder controle weten te houden.

Evaluatie

De Raad van Toezicht heeft zijn rol in 2024 geëvalueerd onder leiding van een deskundige vanuit Cultuur + Ondernemen. Daaruit zijn nuttige inzichten naar voren gekomen die de Raad van Toezicht helpen zijn taak optimaal uit te blijven oefenen en opbouwend kritisch te kunnen zijn op het eigen functioneren. De Raad van Toezicht heeft geconcludeerd dat hij zich met name moet richten op zijn toezichthoudende rol en heeft een goede balans gevonden met het actief ondersteunen van de directie. De kwaliteit van de bedrijfsvoering, controle op de financiële exploitatie en een solide liquiditeit maakten dat die keuze verantwoord gemaakt kon worden.

Vooruitblik

Met de afronding van 2024 en daarmee met de gehele kunstenplanperiode, wordt de intrede gedaan in het nieuwe kunstenplan 2025-2028. Dat wordt een uiterst uitdagende periode vanwege de weigering vanuit de BIS de benodigde financiële middelen ter beschikking te stellen om het plan volwaardig uit te kunnen voeren. Opera Zuid zal, meer dan ooit, haar artistieke prestatie in evenwicht moeten zien te houden met fair pay en fair practice. Daarbij zal ze een leidende rol blijven spelen, als voorbeeld voor andere BIS gezelschappen. Dat begint met de voorjaarsproductie *Le Villi & Silenzio* van Giacomo Puccini en Karmit Fadael. Uitermate trots is Opera Zuid op de unieke prestatie om, na een intensieve lobby en fundraising, in samenwerking met lokale en provinciale overheden en sponsors, de grote najaar productie *Die Dreigroschenoper* van Kurt Weil te kunnen realiseren.

Samenstelling

In de Raad van Toezicht vonden in 2024 geen wisselingen plaats. De Raad van Toezicht bestond in 2024 uit de volgende personen: de heer M. Heuvelmans, voorzitter en de leden mevrouw E. Blanksma, mevrouw S. Goedgeluk, de heer M. Kagenaar, de heer L. Langevoort, de heer P. Tra en mevrouw G. Stratermans. Medio 2025 neemt M. Heuvelmans afscheid van de Raad van Toezicht omdat de drie termijnen van vier jaar dat hij lid was, verstreken zijn. Tegen de tijd dat dit verslag gepubliceerd wordt, is de werving van een nieuwe voorzitter ingezet.

De Raad van Toezicht dankt de directie en het gehele team van opera Zuid voor alle inzet betrokkenheid en commitment in 2024, een jaar dat veel van hen gevergd heeft qua geduld en aanpassing.

Marc Heuvelmans, voorzitter raad van Toezicht Opera Zuid

2. BESTUURSVERSLAG 2024

2.1 INLEIDING

Met trots en voldoening kijken we in dit verslag terug op het intensieve, rijkge vulde, en - ondanks moeilijke keuzes - geslaagde jaar **2024**: met 'Opera van het jaar' als bekroning. In onzekere tijden en tegen het decor van een financieel uitermate uitdagend perspectief, wist Opera Zuid haar artistieke koers van kwaliteit, gekoppeld aan avontuur en toegankelijkheid verder te ontwikkelen én in verheugende successen te verzilveren.

Daarmee kijken we tevens terug op het geheel van de bijzonder bewogen Cultuurnotaperiode 2021-2024, waarvan het afgelopen jaar de voltooiing vormde, zowel qua prestaties als gevaren koers. Ondanks crises, turbulente tijden en permanente bijsturing, hebben we de doelstellingen van onze missie en visie behaald én sluiten we de afgelopen periode financieel en bedrijfsmatig gezond af.

Tegelijkertijd hebben we in dit jaar onze lobby voor een noodzakelijke, structureel verbeterde financiering van de culturele sector geïntensiveerd. In gesprekken met politieke en ambtelijke stakeholders hebben we meermaals benadrukt dat een structureel hoger budget onontbeerlijk is om onze artistieke en maatschappelijke missie duurzaam te kunnen blijven uitvoeren. In deze gesprekken zit Opera Zuid als 'kleine maar krachtige motor achter de vernieuwing van het operagenre', aldus de Raad voor Cultuur. Een hoogtepunt in dit jaar was het **uitermate positieve advies** dat de Raad voor Cultuur in 2024 aan Opera Zuid gaf voor de komende **cultuurnotaperiode 2025-2028**, naar aanleiding van het door ons ingediende toekomstplan 'Vuur' voor de komende jaren. Deze waardering onderstreept niet alleen de betekenis van onze artistieke, educatieve en participatieve projecten, maar bevestigt ook de noodzaak van voldoende financiële armslag om ons werk te kunnen voortzetten¹.

Bedrijfsvoering: Een jaar van financiële balans en artistieke én menselijke integriteit en veerkracht

Op financieel vlak was **2024** zowel een bewogen als een geruststellend jaar voor Opera Zuid. In **2022** zagen we de impact van extreem forse kostenstijgingen, die bij aanvang van de cultuurnotaperiode 2021-2024 niet voorzien konden worden. Deels kwamen deze voort uit de energiecrisis en de hoge inflatie, deels uit de naschokken van de coronajaren. In combinatie met een tekortschietende basisfinanciering dreigde hierdoor voor ons gezelschap een stevig negatief resultaat over de volledige cultuurnotaperiode.

Eind 2022 stelde het bestuur daarom al een grondige analyse op, waarin zowel externe als interne factoren, die leidden tot het oplopen van het exploitatietekort, werden geïnventariseerd. Op basis daarvan hebben we een plan van aanpak geformuleerd met onder andere een gewijzigde artistieke planning voor 2023 en vooral 2024, een plan dat vanaf januari 2023 werd geïmplementeerd. Titels en projecten werden aangepast en afgeschaald, speellijsten ingekort, opdat de missie, de toekomstvisie en het commitment rond Fair Practice ongewijzigd kon blijven. Ook het einddoel bleef ongewijzigd: een sluitende exploitatie voor de periode 2021-2024, en een financieel gezonde basis voor de toekomst. Deze doelen hebben we in 2024 behaald.

Hoewel we ook in 2024 pijnlijke programmakeuzes hebben moeten maken, is de artistieke kwaliteit van onze producties en het artistieke DNA van Opera Zuid leidend gebleven. De afschaling van het aantal speelbeurten en het werken met kleinere bezettingen zijn transparant gecommuniceerd met al onze stakeholders. Dat resulteerde in een groot draagvlak voor deze noodzakelijke stappen. Het is bemoedigend dat we het jaar 2024 uiteindelijk zelfs positiever konden afsluiten dan eerder begroot. Dit schept vertrouwen om de ingezette koers

¹ In het Advies BIS 2025-2028 schreef de Raad dat hij van oordeel is dat "Opera Zuid structureel meer armslag nodig heeft dan het beschikbare bedrag volgens de regeling om haar basisfunctie als volwaardig BIS-gezelschap te kunnen vervullen. Haar plan is zowel artistiek-inhoudelijk als in maatschappelijk opzicht onderscheidend en is van **onmisbare waarde** voor een breed opera-aanbod in de regio Zuid."

voort te zetten, al blijft het zorgelijk dat Opera Zuid onvoldoende basisfinanciering heeft om haar taken en verplichtingen zonder ingrijpende aanpassingen in het hart van haar artistieke programma te kunnen vervullen.

In de aanloop naar en na het positieve advies van de Raad voor Cultuur voor de periode 2025-2028, hebben we onze financiële uitdagingen breed onder de aandacht gebracht. De erkenning van onze artistieke waarde door de Raad sterkt ons in de overtuiging dat een betere financiering noodzakelijk is om ervoor te blijven zorgen dat verdergaande afschaling, verregaande verschraving kan voorkomen.

Artistiek: herhaald succes en erkenning

Het voorjaar van 2024 stond bij Opera Zuid in het teken van een double bill van belcanto-grootmeester Gioacchino Rossini: *La scala di seta/Il signor Bruschino*, geregisseerd door Marcos Darbyshire onder muzikale begeleiding van dirigent Sander Teepen. Deze sprankelende, komische opera bleek een succes, getuige ook de uitbundige pers- en publieksreacties. Deze productie kwam er ter vervanging van de oorspronkelijk geprogrammeerde titel *Das Liebesverbot* (Wagner). Opera Zuid was immers gedwongen een sprankelende, sprekende en betekenisvolle operaproductie *zónder* koor te ontwikkelen. We zijn er trots op dat we dit zonder te groot verlies van jobs en kansen hebben kunnen realiseren. Rossini brengen is een gigantische uitdaging, maar ons publiek heeft ons gevolgd en uitbundig beloond met hun applaus en reacties.

De noodzakelijke herijking van onze artistieke planning leidde in het najaar van 2024 tot de keuze voor *Blauwbaards Burcht*; een psychologisch en muzikaal meesterwerk van Bartók, waarvan we de regie toevertrouwden aan Kenza Koutchoukali. Hiermee zetten we met trots een lijn voort van consistente inzet voor jonge talenten. Kenza hebben we langjarig begeleid naar een carrière waar Opera Zuid bijzonder trots op is en die we in het najaar van 2024 in de spotlights hebben gezet door een verbinding te creëren tussen maar liefst drie projecten in onze programmering. In dit Bartók-project zochten we samen met onze partner en coproducent Philzuid naar de grenzen van het fantastische, waarbij het orkest zélf op de Bühne gezeten de onpeilbaar mysterieuze Burcht belichaamde. Onder bezielende muzikale leiding van chef-dirigent Duncan Ward maakte de fenomenale Thomas Oliemans in deze productie zijn roldebuut naast de onvolprezen Deirdre Angenent als Judith.

Op de laatste dag van 2024 werd *Blauwbaards Burcht* door Place de l'Opera verkozen tot 'Opera van het Jaar'. We voelen ons vereerd met deze grote erkenning door pers én publiek. Opera Zuid wordt door de Raad voor Cultuur als 'onmisbaar' en 'voorbeeldstellend' omschreven. Deze prijs zien wij als een belangrijke bevestiging van de cruciale rol die Opera Zuid speelt in de culturele en maatschappelijke keten van Nederland.

Naast *Blauwbaards Burcht* brachten wij in het najaar van 2024 nog meer werk van Kenza Koutchoukali. Wij programmeerden in november zowel de familieopera *Goud!* als de talentenproductie *The Four Note Opera* van haar hand. Kenza is een uitzonderlijk talent; wij plaatsten haar daarom met trots centraal in onze programmering.

Participatie en inclusie: de BOM als unieke verbindingsfactor

De spannende brug vanuit het sociaal menselijke naar het artistiek fantastische, op het snijvlak tussen kunst en welzijn: dát is de Buurt Opera Malpertuis (BOM) - en dát raakt Opera Zuid in het hart van haar missie: de overtuiging dat opera een leven kan veranderen. De BOM is in vijf jaar tijd een Maastrichtse publieksliefeling geworden: 'Een plek waar ik me thuis voel, dit zijn mijn mensen' (De Limburger). Om het vijfjarig jubileum te vieren, creëerden de deelnemers met hart en ziel de lustrumvoorstelling *Hartwerk*: de vier voorstellingen van deze muziek-theatrale collage-voorstelling waren volledig uitverkocht. Het was één van de hoogtepunten van 2024. Niet alleen was *Hartwerk* een hartverscheurende voorstelling, het was ook hartverwarmend te constateren dat de BOM blijft groeien, zowel als project (groeïend aantal aanmeldingen en deelnemers), als op het vlak van persoonlijke ontwikkeling én op het vlak van publieksonwikkeling, want de BOM'ers hebben in 2024 al onze repetitieprocessen én onze voorstellingen bijgewoond en als ambassadeurs uitgedragen.

Stichting Opera Zuid jaarverslag en jaarrekening 2024

7

Wolting & Versteegh B.V.
accountants belastingadviseurs
Gerard Brunlingstraat 12
6416 EB Heerlen
tel. 045-5425511
info@wolting.nl

Onze grote dank gaat uit naar de partners en fondsen die de BOM ondersteunen en deze mooie editie mede mogelijk hebben gemaakt.

Ook in 2024 openden we onze deuren wagenwijd voor onze omgeving in Maastricht. Dat leidde tot inspirerende ontmoetingen en bijzondere uitwisselingen. Tijdens **World Opera Day** (25 oktober) brachten we internationale solisten, jonge talenten en de BOM-deelnemers samen in een feestelijke viering van opera in al haar diversiteit. Vanuit de toren van het stadhuis - vanaf grote hoogte en tijdens de drukke vrijdagmarkt - brachten sopraan Anna Emelianova en stadsbeiaardier Frank Steijns een ode aan het belcanto. Middenin de wijk, voor de open deuren van Studio Malpertuis, zongen de deelnemers van de BOM samen met The Diamond Baritones en sopraan Bibi Ortjes met hart en ziel - waarmee ze alle aanwezigen bewogen om mee te zingen.

De toekomst is jong: opera voor kinderen en opera van jonge talenten

Onze programmalijn **opera voor kinderen** kon ook in 2024 op veel enthousiasme rekenen.

'Een aansprekende, beeldende sprookjesbewerking', schreef Theaterkrant over **Goud!**. Deze opera van componist Leonard Evers en librettist Flora Verbrugge was onder regie van Kenza Koutchoukali niet alleen te zien in Studio Malpertuis maar ook voor het eerst in De Munt in Brussel. We zijn bijzonder trots op deze internationale samenwerking, omdat die ons een grote bevestiging biedt van onze kracht en ons kunnen. De brieven en tekeningen die leerlingen na afloop van de voorstelling hebben achterlaten, zijn voor Opera Zuid een ontroerende bevestiging van het belang van nieuwe operacreaties van hoge kwaliteit voor jong publiek.

Met de Nederlandse Reisopera en De Nationale Opera werkten we samen aan **The Four Note Opera**; een productie waarin de stemmen van de toekomst een plagerig commentaar op de conventies van de operawereld geven. De door ons begeleide regisseur Kenza Koutchoukali dook met haar team en vijf zangers van De Nationale Opera Studio de repetitiestudio in. Het resultaat was een spannende én grappige productie, waarin de operaclichés plaats konden ruimen voor de hartstochtelijke vraag naar de toekomst van opera.

De toekomst is stralend en tegelijkertijd onzeker: dringende behoefte aan toereikende financiering

Niet alleen onze jonge talenten stellen hartstochtelijk vragen naar de toekomst van opera, wij doen dat ook; dagelijks en met het oog op een langelijns-perspectief. Dat is de ster die opstijgt uit ons meerjarenplan 2025-2028, getiteld 'VUUR'.

In de loop van **2024** heeft Opera Zuid dit meerjarenplan voor de **BIS-periode 2025-2028**, in lijn met de uitgangspunten van toegankelijkheid, artistieke impact en maatschappelijke waarde, geformuleerd en ingediend. Wij zijn verheugd dat de Raad voor Cultuur onze visie en plannen in haar advies zo hoog heeft gewaardeerd. De financiële basis voor de uitvoering van deze ambities blijft echter een punt van grote zorg en urgentie. Immers, de Raad voor Cultuur heeft op basis van ons toekomstplan een appèl gedaan op de minister van OC&W², maar de minister heeft deze oproep niet willen volgen. De continuïteit van Opera Zuid en de bestaanszekerheid van onze artiesten en medewerkers staan voorop, maar de politieke en economische instabiliteit maken de toekomst onvoorspelbaar. Ons positieve advies is een belangrijke steun in de rug. Daar bouwen wij op voort. In de tussentijd blijven we nadrukkelijk wijzen op de noodzaak van een toereikend subsidieplafond.

Dank

De prachtige momenten en bijzondere resultaten van het afgelopen jaar waren niet mogelijk geweest zonder de tomeloze inzet van onze medewerkers, artiesten en partners. Opera is een complexe kunstvorm waarin emotie,

² Advies Raad voor Cultuur 2025-2028: "De Raad hoopt dat het ministerie Opera Zuid actief wil ondersteunen met aanvullende financieringsmogelijkheden, zodat er een reële oplossing komt voor de instelling."
Stichting Opera Zuid jaarverslag en jaarrekening 2024

techniek en logistiek samenkomen; dat we in 2024 wederom schitterende producties en projecten konden realiseren, is te danken aan de veerkracht, flexibiliteit en passie van ons hele team. Speciale dank aan ons kostuumteam, dankzij wie we internationaal kunnen blijven ondernemen, en aan ons technisch productieteam, dankzij wie we duurzaamheid, betaalbaarheid, veiligheid én inventiviteit als onze core-business kunnen blijven houden.

Wij danken tevens al onze partners en stakeholders, voor het vertrouwen in onze kracht. Dank aan Philzuid in het bijzonder. Onze Raad van Toezicht danken we voor de kritische blik: de constructieve betrokkenheid bij de balans tussen artistieke excellentie en financiële haalbaarheid. Ook willen we onze belangrijkste subsidiënten en partners - de gemeente Maastricht, de provincies Noord-Brabant en Limburg het ministerie van OCW, - danken voor hun steun en vertrouwen. Met de positieve aanbeveling van de Raad voor Cultuur voor 2025-2028 op zak én een onveranderd sterke lobby voor een betere financiering, kijken we met optimisme en ambitie vooruit naar de komende jaren. Samen blijven we bouwen aan een inclusieve, innovatieve en toekomstbestendige operawereld.

2.2 ACTIVITEITEN EN CULTURELE PRESTATIES 2024

2.2.1 GROTEZAALPRODUCTIES

Geheel in lijn met onze visie en missie realiseerde Opera Zuid in 2024 twee grotezaalproducties, een opera gericht op talentontwikkeling en twee hernemingen van onze kinderopera's. We hebben het samenwerkingsverband tussen De Nationale Opera, de Nederlandse Reisopera en Opera Zuid bevestigd. En uiteraard bouwden we verder aan onze community-opera met buurtbewoners uit onze thuiswijk Malpertuis en andere wijken van Maastricht.

In het volgende verslag is alle informatie over de voorstellingen te vinden door te klikken op de titel en componist; de linkjes leiden naar de websitepagina's van de betreffende productie.

La scala di seta/Il signor Bruschino – Gioacchino Rossini

Het programmeren van minder bekende werken van grote componisten zit diep verankerd in het DNA van Opera Zuid. In 2024 waren dat twee vroege parels van belcanto-grootmeester Gioacchino Rossini: *La scala di seta* en *Il signor Bruschino*. Korte opera's die, in de woorden van regisseur Marcos Darbyshire, 'alles al in zich hebben van wat Rossini later - bijvoorbeeld in *Il barbiere di Siviglia* - in het groot gaat doen.' Groot opera-theater dus, met kleinere middelen...

Na het online succes van *L'elisir d'amore* in 2021, kozen we voor deze vernuftige double bill wederom voor Marcos Darbyshire als regisseur. We boden hem en zijn team de uitdaging de opera's uit 1812 en 1813 even humoristisch te maken voor ons als zij waren voor het publiek van 19^e-eeuws Venetië. 'Humor verandert continu en wordt telkens opnieuw uitgevonden. Opera moet die verschuiving weerspiegelen.' En dat lukte: [De Volkskrant](#) prees het 'geraffineerde en kolderieke acteerwerk', terwijl Philzuid onder leiding van dirigent Sander Teepen de muziek sprankelend en energiek tot leven brachten.

'Avec cette production aussi ambitieuse que réjouissante, Opera Zuid conclut brillamment sa saison 23-24.' - [Opéra Magazine](#)

'Geen slapstick maar subtiele humor in dubbele Rossini bij Opera Zuid.' - [NRC](#)

'Muzikale humor van Rossini blijft probleemloos amuseren.' - [Theaterkrant](#)

'Genoten van deze opera voorstelling. Het was mijn eerste en zeker niet de laatste. Zowel muzikaal als qua spel vond ik het fantastisch!'

'Wat een waanzinnig goede voorstellingen. Top. Gefeliciteerd. In Valkenburg komen we nog eens.'

'Top! Opera onder de St. Jan op de Parade onbeschrijflijk mooi - puur genieten.'

Publiek

Met *La scala di seta/Il signor Bruschino* bekoorden wij ons publiek met twaalf voorstellingen en uitstekende muzikale uitvoeringen door de cast van uitsluitend jonge zangers, waaronder winnaar van de Nederlandse Muziekprijs 2023 Raoul Steffani. Daarnaast waren deze twee opera's vanwege hun duur (twee keer één uur) en het frisse feel good karakter ook aantrekkelijk voor nieuw publiek, met geen of weinig operaervaring. Tijdens de jaarlijks terugkerende samenwerking met Studium Generale in Maastricht gaven dramaturg Joep Hupperetz en bariton Michael Wilmering (Blansac/Filiberto) een Engelstalige inleiding aan meer dan honderd internationale studenten. Michael kreeg de groep zelfs aan het zingen in een korte stoomcursus 'inzingen voor operazangers'. Een van de reacties uit deze groep was achteraf: 'Ik wist niet dat opera ook zo leuk kon zijn! Ik wil zeker nog eens naar Opera Zuid komen.'

Openluchtvoorstellingen

Na de teleurstelling van 2023 toen *Orphée aux Enfers* vanwege de weersomstandigheden afgelast moest worden tijdens Opera op de Parade, maakten we het met *La scala di seta/Il signor Bruschino* dubbel en dwars goed. De Parade zat bomvol mensen die zichtbaar genoten van de uitbundige voorstelling, de energieke zang en muziek, de geestige taferelen en het prachtige decor. Een dag later stond het festival, dat we samen met Theater aan de Parade, IVC en Philzuid vormgeven, in het teken van een [Feelgood concert](#) vol bekende operette- musical- en filmmuziekklassiekers onder leiding van de Koninklijke Harmonie 's-Hertogenbosch. Op zaterdag 22 juni sloten we af met de inmiddels befaamde [Sing Along](#), een co-programmering door Opera Zuid, Philzuid en IVC, waarbij solisten van het International Vocal Competition samen met het Brabant Koor zongen met begeleiding van Philzuid, onder leiding van Enrico Delamboy. Louis Buskens opende de avond met een workshop opera zingen met het publiek.

De tweede openluchtvoorstelling - in Openluchttheater Valkenburg - kon vanwege het weer niet buiten plaatsvinden, maar dankzij onze samenwerking met Philzuid konden we de voorstelling in Opus 9 toch door laten gaan. Ook hier genoot het publiek van de semi-concertante uitvoering van onze succesvolle double bill vol grappen en grollen.

Educatie

Rondom *La scala di seta/Il signor Bruschino* organiseerden wij diverse educatieve activiteiten. Zo kwamen er zes middelbare scholen op bezoek in het theater tijdens de montageperiode. Daarover leest u meer onder [2.4.1 Educatie](#).

Regie Marcos Darbyshire | Muzikale leiding Sander Teepen | Decor- en kostuumontwerp Agnes Hasun | Lichtontwerp MartinJan Gaasbeek | Assistent regie Stan Geurts | Assistent muzikale leiding (stagiair) Ceyda Ayanoğlu, Daniel Ros Hernández | Orkest Philzuid | Lucilla / Sofia Chelsea Bonagura | Giulia / Marianna Alexia Macbeth | Bruschino padre Edwin Fardini | Germano / Tutore Gaudenzio Raoul Steffani | Dorvil / Florville Manuel Nuñez Camelino | Blansac / Filiberto Michael Wilmering | Dormont / Un Delegato di Polizia Jacques de Faber | Bruschino figlio Pim van Drunen | Il Cuoco Roderik Povel

Wolting & Versteegh B.V.
accountants belastingadviseurs

Gerard Bruningstraat 12
6416 EB Heerlen
tel. 045-5425511
info@wolting.nl

Blauwbaards Burcht – Béla Bartók

Een titel die geen enkele operaliefhebber onverschillig laat, een aanstormend talent als regisseur, een internationaal vermaard dirigent en twee internationaal gelauwerde zangers die hun debuut bij Opera Zuid maken. Een recept voor succes. En dat was *Blauwbaards Burcht*. We wonnen er de titel Opera van het Jaar 2024 mee.

Kenza Koutchoukali, de *rising star* onder de regisseurs die haar internationale carrière startte bij Opera Zuid, maakte van de overweldigende muziek en het aloude sprookje een hedendaags, psychologisch liefdesdrama. Voor chefdirigent Duncan Ward kwam een droom uit om deze opera te dirigeren. Hij liet *zijn* Philzuid klinken als nooit tevoren, terwijl het orkest als derde personage óp de Bühne zat, in plaats van in de orkestbak. 'Ward openbaart zich als een fantastische maestro met gevoel voor dynamiek en drama', schreef Trouw.

Succes

Hoewel de tournee korter was dan gebruikelijk voor Opera Zuid was *Blauwbaards Burcht* een groot succes, óók qua bezoekersaantallen. Met minder speelbeurten behaalden we een bovengemiddeld goede zaalbezetting. Bovendien werd *Blauwbaards Burcht* met ruim 66% van de stemmen verkozen tot 'Opera van het Jaar 2024' door Place de l'Opera. Een mooi teken van waardering door zowel publiek als pers voor Opera Zuid én voor de kwaliteit die het gezelschap levert ondanks de financiële beperkingen.

'Opera Zuid verricht knap werk met *Blauwbaards Burcht*.' – [NRC](#)

'De sobere uitbeelding van Opera Zuid brengt op krachtige manier de aparte relatie tussen Blauwbaard en Judith tot uiting.' – [Klassiek Centraal](#)

'Barbe-Bleue en toute intimité à Maastricht.' – [Opéra Magazine](#)

'Ik was erbij en heb genoten!!! Ga zo door!!!'

'In Den Bosch waren jullie fantastisch. Intens spel en overweldigende muziek. Dank!'

Verdiepende activiteiten

Rondom *Blauwbaards Burcht* organiseerden we diverse verdiepende activiteiten.

Zo werd een langgekoesterde droom van Opera Zuid (door Covid-19 onderbroken) eindelijk bewaarheid: met de ons omringende filmhuizen een verdiepend en wervend 'Film & Opera' programma te ontwikkelen. Met deze productie is het eindelijk gelukt een aftrap te geven aan dit programma, dat in samenwerking met onze kernteaters Theater aan het Vrijthof, Maastricht, en Parktheater Eindhoven, ook een streven naar publieksverruiming belichaamt. Zo vertoonde Lumière Maastricht en Natlab Eindhoven de volledige zesdelige tv-miniserie *Scenes from a marriage* van Ingmar Bergman - de belangrijkste inspiratiebron van Kenza Koutchoukali voor haar regie van *Blauwbaards Burcht* - met een inleiding voorafgaand aan de vertoning van de serie. Meer hierover leest u in [2.2.5 Evenementen en samenwerkingen](#).

Dankzij de samenwerking met Studium Generale kwamen er ruim honderd studenten naar de première van *Blauwbaards Burcht* in Theater aan het Vrijthof - samen met het theater zorgen we voor een speciaal studententarief. En naast de reguliere inleiding voor Nederlandstalig publiek boden we een Engelstalige inleiding aan door onze jonge dramaturg Joep Hupperetz.

Educatie

Rondom *Blauwbaards Burcht* organiseerden we een educatief programma. Meer hierover vindt u onder [2.4.1 Educatie](#).

Regie Kenza Koutchoukali | Muzikale leiding Duncan Ward | Scenografie, kostuum- en lichtontwerp Yannick Verweij | Dramaturgie Wout van Tongeren | Assistent regie Joep Hupperetz | Assistent muzikale leiding Brown | Assistent dramaturgie (stagiair) Cédric Rath | Orkest [Philzuid](#) | Hertog Blauwbaard Thomas Oliemans | Judith Deirdre Angenent

2.2.2 TALENTOPERA

The Four Note Opera – Tom Johnson

In 2024 zetten wij onze samenwerking op het gebied van talentontwikkeling voort met De Nationale Opera en de Nederlandse Reisopera. Gezamenlijk bieden wij jong toptalent in De Nationale Opera Studio de kans om zich verder te ontwikkelen. Dit gemeenschappelijke podium voor nieuw operatalent is inmiddels onmisbaar voor de ontwikkeling van opera in Nederland.

De samenwerking stelt tot doel jonge zangers in de gelegenheid te brengen om zoveel mogelijk te leren over het vak en het geleerde in de praktijk te brengen in een opera waarin ze kunnen floreren. Dit jaar kozen we voor *The Four Note Opera*. In dit fascinerende en intrigerende werk onderzochten de zangers - samen met onze jonge regisseur Kenza Koutchoukali - wat nu eigenlijk de zeggingskracht van opera als kunstvorm is en hoe zich de vrijheid van vertolkers verhoudt tot die van makers. De voorstelling ging in première tijdens het Opera Forward Festival (OFF) en werd hier omschreven als de verrassing van het festival. Ook OperaWire was enthousiast over de 'lively & fun presentation' van *The Four Note Opera* op het OFF. In het najaar speelden de jonge talenten de voorstelling in theaters door het land, waar 'de ijzersterke cast de spot dreef met operaclichés' en het publiek vermaakte door hun eigen vak op de hak te nemen.

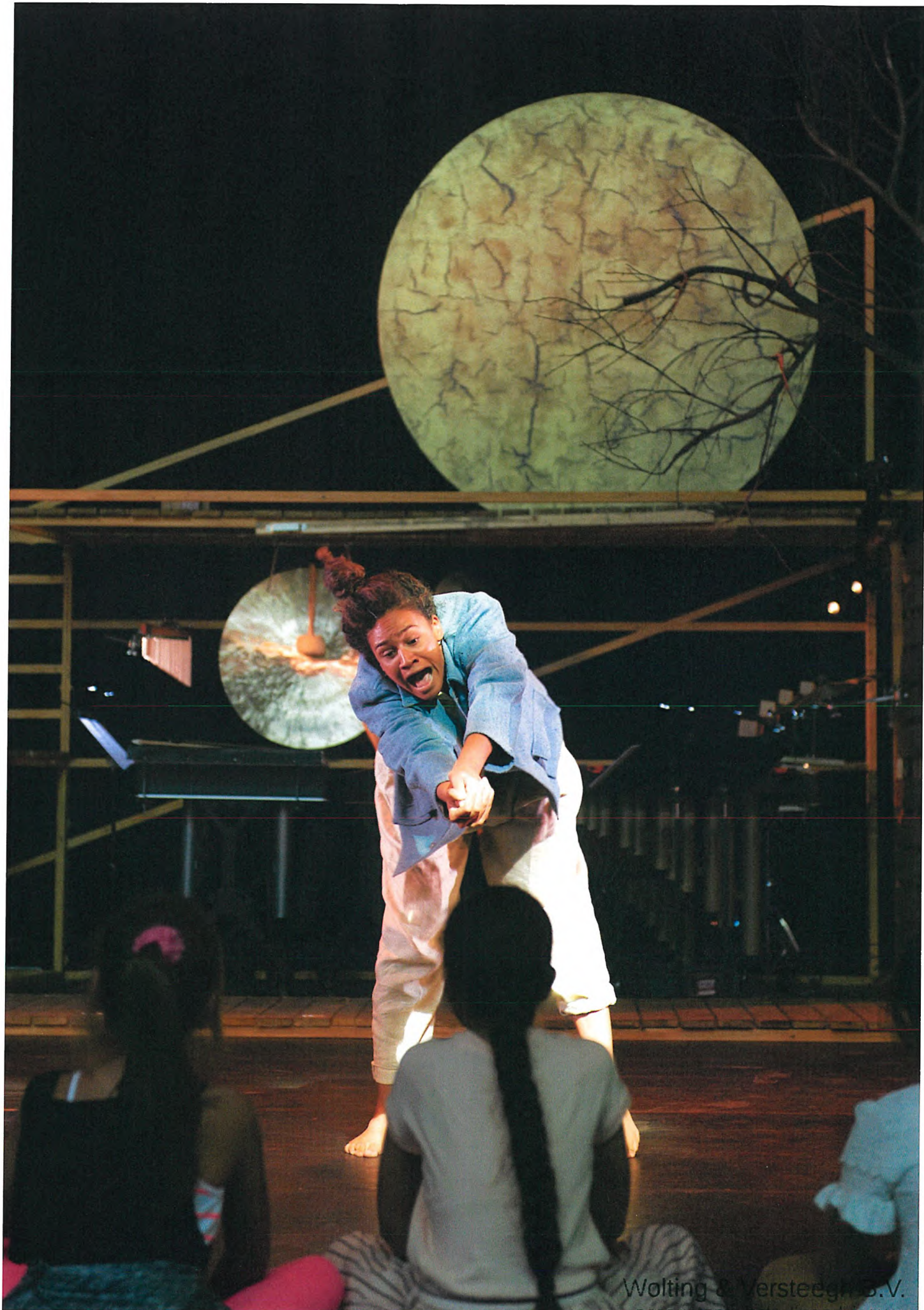
Regie Kenza Koutchoukali | Muzikale leiding Alejandro Cantalapiedra | Scenografie en kostuums Yannick Verweij | Lichtontwerp Coen van der Hoeven | Dramaturgie Wout van Tongeren, Laura Roling | Soprano Sophia Hunt | Alto Martina Myskohild | Tenor Steven van der Linden | Baritone Georgiy Derbas-Richter | Bass Jazurvek Khadyarov | Pianist Daniel Ruiz de Cenzano Caballero

2.2.3 OPERA VOOR KINDEREN

Goud! – Leonard Evers

We spannen ons in om kinderen het oneindige plezier te gunnen van theater en opera maken en bouwen met ons jeugdprogramma tegelijk aan ons publiek van de toekomst. Daarom zijn onze educatieactiviteiten altijd in ontwikkeling; meer hierover is te lezen onder het kopje 2.4.1. Educatie. In dit programma maken en faciliteren wij ook opera's speciaal voor kinderen. In 2024 draaide het in dit programma om *Goud!*. Nadat deze jeugdopera in 2021 online in première ging en zeer goed ontvangen werd door de pers én het jonge publiek (vanaf 4 jaar), brachten we de kindervoorstelling van Leonard Evers en Flora Verbruggen in het najaar van 2024 terug. Deze aansprekende, beeldende sprookjesbewerking kwam tot leven op het podium van De Nationale Opera in Amsterdam en van Opera Zuid in Maastricht, dankzij de spannende uitvoering door Laura Trompetter en Nienke Nasserian Nillesen. We zijn bijzonder trots op de internationale aandacht voor deze productie. De Belgische Nationale Opera La Monnaie/De Munt was zó enthousiast over *Goud!* dat zij de kinderopera zowel in de Nederlandse versie als in een Franse versie programmeerde. Dankzij samenwerkingen als deze krijgen Nederlandse artiesten zoals Laura Trompetter de kans zich op een internationale Bühne te profileren. Opera Zuid faciliteerde het contract voor de Nederlandse artiesten.

Regie Kenza Koutchoukali | Componist Leonard Evers | Decorontwerp Amber Vandenhouck | Kostuumontwerp Leo van den Boom | Lichtontwerp Cor van den Brink | Dramaturgie Wout van Tongeren | Jacob (Maastricht) Nienke Nasserian Nillesen | Jacob (Brussel) Estelle Lufthaus (NL) | Marie-Juliette Ghazdoun (FR) | Slagwerk Laura Trompetter

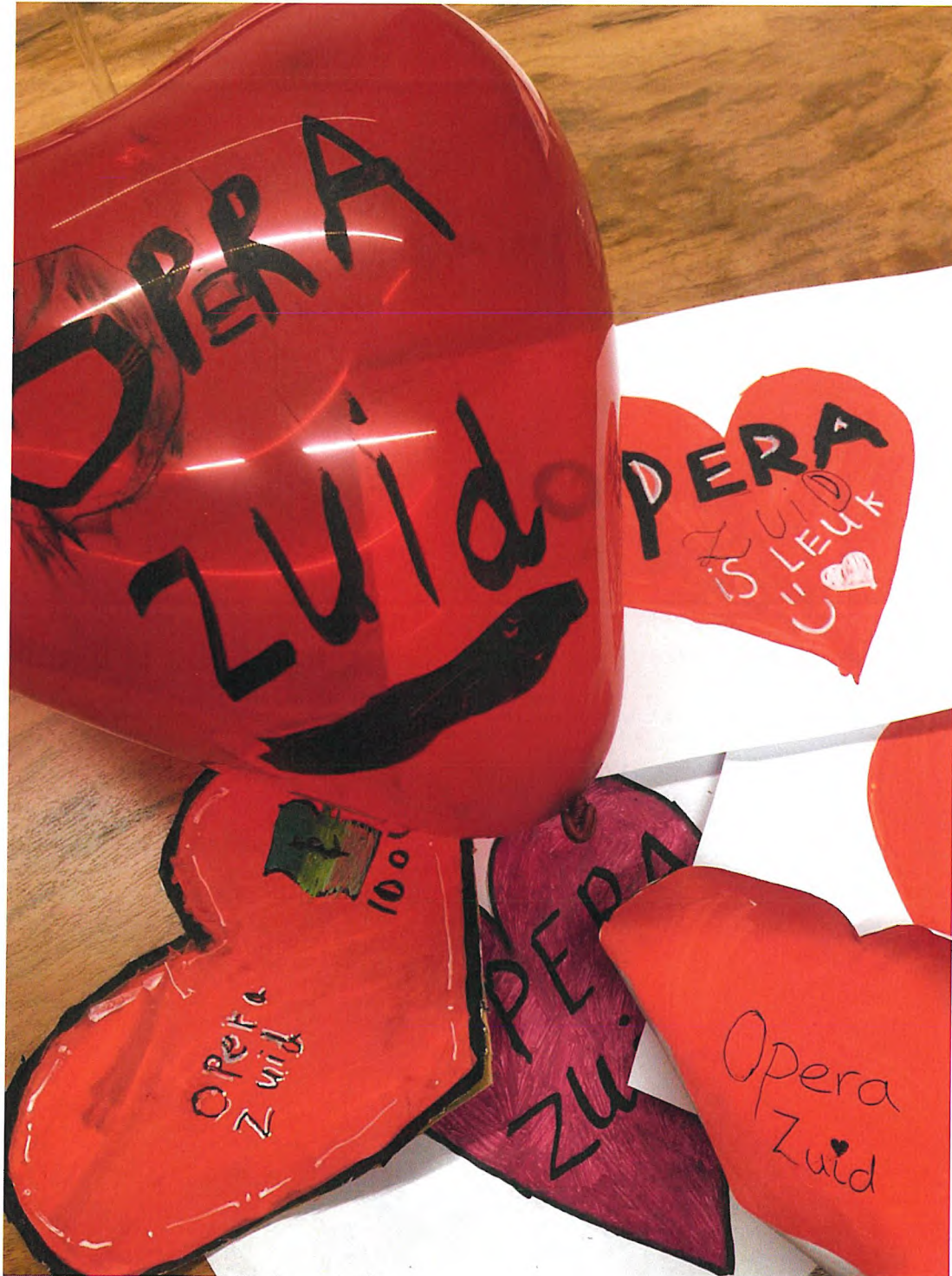

Wolting & Versteegh B.V.
accountants belastingadviseurs

Gerard Bruningstraat 12
6416 EB Heerlen
tel. 045-5425511

Enkele duizenden kinderen in Nederland en België genoten dankzij *Goud!* van de magie van opera. Bij een deel van deze kinderen ging onze educatieafdeling in aanloop naar de voorstellingen op bezoek op hun basisscholen. Hierover leest u meer onder het kopje [2.4.1 Educatie](#).

Naast *Goud!* kwam tenslotte ook de kinderopera *Een lied voor de maan* terug op het toneel. Een nieuwe lichting kinderen kon de hele kerstvakantie lang genieten van de mol, de sprinkhaan en de muizen, die allemaal samen een lied voor de maan maakten.

2.2.4 BUURT OPERA

Buurt Opera Malpertuis (BOM) 2024 - Hartwerk

Regie Tamara Jongerden, Ginette Puylaert | Muzikale leiding Tim Sabel | Zangcoaching Ginette Puylaert | Kinderrepetitor en regieassistentie Tim Stoter | Toneelbeeld Nathalie Smeets, Lonneke Stomphorst | Kostuums Kostuumatelier Opera Zuid | Lichtontwerp Martin Jan Gaasbeek | Productieleiding Kyra Bertram | Opbouwwerk Manon Pachen | Geluidstechniek Jannes Noorman | Kap & grime Leonne Welie

Buurt Opera Malpertuis is ons meest uitgebreide participatieprogramma. Meer over het doel en het proces achter de BOM leest u onder [2.4.2 Participatie](#). In 2024 maakten enthousiaste buurtbewoners samen met ons wederom een community-opera. Het resultaat van bijna een jaar lang workshops volgen, repeteren, monteren, zingen én lief en leed delen kwam op het toneel in de voorstelling *Hartwerk*.

Vanaf eind februari kwamen de deelnemers (bijna) wekelijks samen voor workshops, evaluaties, koffiemomenten en natuurlijk repetities. Voor de zomer werden ze meegenomen in het proces van opera maken door Opera Zuid. Daarna gingen ze aan de slag om zelf materiaal - verhalen, ervaringen, bewegingen, muziekstukken - te verzamelen om een eigen voorstelling te maken. Begin juli was er een openbaar toonmoment, waarin de deelnemers aan medewijkbewoners en andere geïnteresseerden lieten zien waar ze aan werkten. Na de zomer kreeg de voorstelling écht vorm en repeteerden ze wekelijks aan *Hartwerk*. Eind november, drie weken voor de première, startte de montageperiode waarin de deelnemers dagelijks met de musici van het Conservatorium Maastricht bij elkaar kwamen om alles in te studeren. Dit moment waarop het ensemble erbij komt en de deelnemers horen hoe het is om samen met (semi-)professionele musici te zingen, is ieder jaar weer een magisch moment. Op 10, 11 en 15 december speelden ze vier fantastische voorstellingen voor een volle zaal. 'Het was weer fantastisch! Bravo!' was één van de vele publieksreacties.

Hartwerk was - uiteraard - gratis toegankelijk. Dit jaar werkten we voor het eerst met een ticketsysteem om teleurstelling aan de deur wegens een te grote opkomst te voorkomen. Dit werkte goed; tijdens de vier voorstellingen verdeeld over drie dagen zat Studio Malpertuis telkens bomvol met 120 bezoekers per voorstelling. Voor repetities konden wij in 2024 dankzij het Elisabeth Strouven Fonds voor het eerst terecht in de Rink-gebouw aan de Zoetmanstraat in Maastricht. Op momenten dat onze eigen studio bezet was door repetities of anderszins, konden de BOM-deelnemers hier rustig verder werken.

In 2024 mochten we ook weer nieuwe deelnemers - zowel volwassenen als kinderen uit Maastricht - opnemen in de BOM-familie. Hieronder bevonden zich ook mensen met een migratieachtergrond, zoals Martín uit Nicaragua en Nikol, die met haar ouders uit Oekraïne was gevlucht. Samen met de andere deelnemers bezochten zij onze voorstellingen. Zij werkten mee aan repetities, workshops en coachings en presenteerden hun werk tijdens een tussentijdse openbare repetitie en andere evenementen, zoals World Opera Day. Over dit laatste evenement leest u meer onder het kopje [2.2.5 Evenementen en samenwerkingen](#).

Het intensieve samenwerken aan een gezamenlijk doel in de vorm van een echte operaproductie wordt door alle deelnemers als een prachtige ontwikkeling ervaren, zowel op creatief als op persoonlijk vlak. Opbouwwerker Manon Pachen over de BOM: 'Er komt begrip voor elkaar, mensen leren elkaar echt kennen door het samen maken van een voorstelling. Naast prachtige producties is deze maatschappelijke ontwikkeling een landelijk voorbeeld van verbinding.'

'De liefde voor opera's geproduceerd door OZ is bij mij gegroeid.' - Guillaume

'De BOM helpt mij uiting te geven aan mijn ervaringen en gevoelens.' - Anja

'Wat een ervaring! Ik zong en speelde met hart en ziel en voelde dat er nog leven in me zat.' - Alice

2.2.5 EVENEMENTEN EN SAMENWERKINGEN

Naast onze kernactiviteiten van twee grotezaalproducties per jaar, onze talentenopera en kinderopera, organiseerden of namen wij gedurende 2024 deel aan kleinere projecten. Hieronder lichten we de belangrijkste evenementen en samenwerkingen kort toe.

Albert Troost expositie

5 maart 2024 markeerde de 100^e verjaardag van beeldend kunstenaar Albert Troost (1924-2010). Hij maakte het wandvullende, deels figuratief en deels geabstraheerde glas-in-loodraam in de Malpertuiskerk, onze thuisbasis in Maastricht. In totaal beslaat dit kunstwerk 570 vierkante meter, verdeeld over de vier wanden van de kerk; het wordt ook wel de 'Nachtwacht van de Nederlandse glas-in-loodkunst' genoemd. Wij stelden onze studio vijf dagen open voor publiek, zodat iedereen - operaliefhebber of niet - dit prachtige kunstwerk kon aanschouwen. Gelijktijdig was er een expositie te zien van ontwerptekeningen van Albert Troost. Er was aandacht voor dit evenement in de pers, door o.a. [RTV Maastricht](#), [De Nieuwe Ster](#) en [De Limburger](#). De expo trok 880 bezoekers.

Wij Bouwen Een Stad - Limburgse Koorschool

Naast onze eigen kindervoorstellingen en buurtopera, verleenden wij onze medewerking aan een project van onze structurele partner: de Limburgse Koorschool. De kinderopera *Wij Bouwen Een Stad* (4+), gemaakt vóór en dóór kinderen, was gebaseerd op *Wir Bauen Eine Stadt, ein Spiel für Kinder* van Paul Hindemith. De jonge deelnemers maakten zélf hun eigen voorstelling, onder begeleiding van

theatermaker Eva Custers, vormgever Lobke Houkes en koordirigenten Claudia Franzen en Anna Peelen. Op 7 april, tijdens de Kindermuziekweek, speelde deze bruisende kinderopera in Theater aan het Vrijthof. De voorstelling was een coproductie van de Limburgse Koorschool, ensemble Zuiderwind en Opera Zuid. In navolging van deze productie maakten de basisscholen Eikenderveld in Heerlen en Manjefiek in Maastricht - als naschoolse activiteit en onder leiding van onze educatieafdeling - een miniversie van *We Bouwen Een Stad*. In vier lessen gingen leerlingen aan de slag met muziek, decor en theater. In de laatste les werd het gemaakte materiaal gepresenteerd.

JekerKlassiek

Op zondag 9 juni 2024 vond het Festival JekerKlassiek plaats: intieme concertjes van klassieke muziek op verborgen binnenplaatsen, in etalages of tussen hoeden en violen. Dit avontuurlijke en laagdrempelige concept zit Opera Zuid als gegoten. Operamuziek brengen op onverwachte plekken met een publiek dat enerzijds bestaat uit doorgewinterde klassieke muzikliefhebbers en anderzijds uit toevallig passerend of nieuwsgierig publiek is iets waar wij enthousiast van worden. We laten dan ook geen gelegenheid voorbijgaan waarbij we nieuw publiek kunnen ontmoeten. Opera Zuid-sopraan Anna Emelianova zong tijdens deze editie van JekerKlassiek de mooiste opera-aria's met begeleiding van pianist Héctor Sanz Castillo

Opera & Film: *L'elisir d'amore* op het Music Film Festival in Tilburg

In de beleidsplannen 2021-2024 verwoordden wij een wens om opera op het witte doek te krijgen.

Op 8 september 2024 werd de filmregistratie van *L'elisir d'amore* uitgezonden tijdens het Music Film Festival in Tilburg. Voorafgaand aan de vertoning gaf Opera Zuid-tenor Jacques de Faber het publiek een workshop opera zingen. [De Limburger](#) besteedde hier aandacht aan. Na afloop interviewde presentator Jeroen Overbeek onze intendant Waut Koeken en regisseur Marcos Darbyshire. *L'elisir d'amore* was een coproductie van Opera Zuid met de Nederlandse Reisopera en De Nationale Opera, waarin een jonge talentvolle cast het verhaal van Nemorino en Adina vertolkten.

Nederlandse Dansdagen

Ieder jaar in oktober stellen wij onze Studio Malpertuis open voor de Nederlandse Dansdagen als alternatieve locatie voor één van hun dansvoorstellingen. In 2024 was in ons huis *Tipping Point* van Pia Meuthen en Panama Pictures te zien.

DoReMinicanen met The Diamond Baritones en Anna Emelianova

The Diamond Baritones zijn drie Opera Zuid-talenten - zij zijn koorleden en vervullen ook kleine rollen in Opera Zuid-producties - die zich hebben samengepakt om als trio op te treden. Wij geven hen graag de kans om zich verder te ontwikkelen; bijvoorbeeld door onze ruimte, expertise en materialen ter beschikking te stellen. Op 19 oktober verzorgden de drie baritons samen met Anna Emelianova een verrassingsoptreden in Boekhandel Dominicanen in Maastricht. Anna zong de aria *Non ti scordar di me*, als kleine vooruitblik naar Puccini's opera *Le Villi* die in mei 2025 in première gaat in Parktheater Eindhoven.

World Opera Day

Op 25 oktober was het Wereld Opera Dag, een internationale dag om de kunstvorm opera te vieren. Wij grijpen op WOD elk jaar de kans om opera *dichtbij* te brengen, zoals omschreven in onze missie. De feestelijke dag begon in 2024 op de Markt in Maastricht met een verrassingsoptreden vanuit het oude stadhuis, waar Frank Steijns op het carillon en sopraan Anna Emelianova enkele wereldberoemde aria's ten gehore brachten. Zij overrompelden het winkelend publiek, de marktkooplui en de mensen op de terrasjes volledig. In de middag was het de beurt aan Bibi Ortjens, The Diamond Baritones en de deelnemers van Buurt Opera Malpertuis om nietsvermoedende voorbijgangers in Malpertuis te trakteren op de mooiste, grappigste en bekendste operamuziek. Aangezien deze dag samenviel met de Dag van de Vlaai trakteerden wij hierbij op vlaai - met dank aan Bakkerij Lemmens! Op deze manier lieten we World Opera Day ook in onze eigen wijk niet onopgemerkt voorbijgaan en kregen we weer een kans om een zo groot en divers mogelijk publiek te ontmoeten, niet in de laatste plaats onze directe burens en medebewoners van onze stad. Dat werd opgemerkt door zowel [De Nieuwe Ster](#), die een mooie reportage maakte van World Opera Day op de markt, als [TV Maastricht](#); zij publiceerden een bevroren verslag over deze feestelijke dag: 'Wordt door veel mensen klassieke muziek [...] maar al te graag gezien als een elitaire hobby; in Malpertuis bewijst Opera Zuid in en om haar thuishonk Studio Malpertuis dat de opera een kunstvorm is die voor iedereen toegankelijk is.'

Opera & Film: *Blauwbaards Burcht* vs *Scenes from a Marriage*

We zoeken te allen tijde naar manieren om ontmoetingen aan te gaan met (nieuw) publiek. Ook samenwerkingen met diverse instanties grijpen wij om die reden met beide handen aan, zoals in 2024 de samenwerking met de filmhuizen Lumière in Maastricht en Natlab in Eindhoven. De kiem van deze nieuwe samenwerking lag in Kenza Koutchoukali's regie voor Bartóks *Blauwbaards Burcht*. Zij had zich daarvoor laten inspireren door Ingmar Bergmans *Scenes from a Marriage*. Om die link zichtbaar te maken, presenteerden Lumière en Natlab op respectievelijk 20 oktober en 3 november de zesdelige serie van Bergman. Voorafgaand aan de vertoning gaven dramaturg Joep Hupperetz (Maastricht) en regieassistent Cedric Rath (Eindhoven) een korte introductie over *Blauwbaards Burcht* en hoe Kenza Koutchoukali de inspiratie voor haar operaversie vond in Bergmans serie.

Rigoletto

Rigoletto is een samenwerking tussen de Irish National Opera, Santa Fe Opera en Opera Zuid. De opera zou oorspronkelijk in ons nieuwe seizoen worden opgenomen, maar helaas hebben we - vanwege financiële redenen - moeten besluiten deze productie in te ruilen voor een productie die beter past binnen het beschikbare budget. We hopen deze coproductie alsnog in Nederland te kunnen spelen in de nieuwe Cultuurnotaperiode.

2.3 INTERNATIONALE ACTIVITEITEN

We zijn bijzonder trots op de internationale *exposure* die we in het afgelopen jaar hebben gecreëerd én ontvangen. Natuurlijk in de eerste plaats omdat hieruit enorme waardering blijkt voor de producties die Opera Zuid maakt. Nóg belangrijker vinden wij het dat onze zangers en medewerkers daarmee de kans krijgen zich ook op de internationale Bühne te laten zien, wat uiteraard van groot belang is voor hun carrière. Hieronder een korte opsomming van projecten waarmee wij ons in 2024 internationaal in de kijker hebben gespeeld.

[La voix humaine/L'heure Espanol](#) (2020) creëerden wij samen met de Nouvel Opéra de Fribourg. In 2024 speelde de opera nogmaals in het stadtheater van Schaffhausen, Zwitserland.

[Un Ballo in Maschera](#) (2018) speelde eerder in operahuizen als Opéra National de Lorraine en Angers-Nantes Opéra en werd in 2024 in Marseille uitgevoerd.

[Goud! \(4+\)](#) (2021) werd in twee talen (Frans en Nederlands) opgevoerd op het podium van La Monnaie/De Munt in Brussel.

[Blauwbaards Burcht](#) (2024) speelde in de prachtige concertzaal van de Kölner Philharmonie.

De revolutionaire muziektheatervoorstelling van de jonge talenten Pedro Beriso en Mart van Berckel [Ändere die Welt!](#) (2023) werd in december opgevoerd in Dresden.

Kinderopera [Een lied voor de maan \(4+\)](#) werd hernomen in de Boekmanzaal in Amsterdam, tijdens de kerstvakantie van 2024.

2.4 MAATSCHAPPELIJKE WERKING

2.4.1 EDUCATIE

Muziek- en theaterbeleving voor kinderen en jongeren stimuleert cognitieve en emotionele groei, het inspireert en het creëert een voorsprong. Educatie is daarom van groot belang voor Opera Zuid. Wij willen kinderen en jongeren op een positieve en ongedwongen manier de weg wijzen naar het theater en de concertzaal. Opera Zuid zet in op de actieve kant (zingen, doen, maken) en de passieve component (beleven, ervaren) van kunsteducatie. In 2024 hebben wij hiervoor educatieactiviteiten op maat gemaakt, voor het basis-, voortgezet en hoger onderwijs. Via deze projecten ontmoetten wij 1.154 leerlingen, scholieren en studenten, die allerhande zaken over de kunstvorm opera leerden.

PRIMAIR ONDERWIJS

Eerder in dit document deden we al verslag van het project *We Bouwen Een Stad*. Daarnaast kwamen er via Jinc leerlingen van KC ZIEZO voor een bliksemstage om te leren hoe opera wordt gemaakt.

Tenor en onderwijzer Jacques de Faber (*Dormont/Un Delegato di Polizia*) nam zijn groep acht-leerlingen mee naar de voorstelling van *La scala di seta/Il signor Bruschino*, zodat 'zijn kinderen' hun leraar in actie konden zien. Onze educatieafdeling verzorgde de inleidende les voorafgaand aan deze voorstelling.

In Studio Malpertuis leefden én zongen 187 kinderen mee met Jacob en de vis, in het muzikale sprookje *Goud!*. Voorafgaand aan deze voorstellingen gaf onze educatieafdeling op vijf scholen les om de kinderen op deze voorstelling voor te bereiden; ze leerden hierbij onder andere het *Goud!*-lied, zodat ze tijdens de voorstelling mee konden zingen. Ook maakten de kinderen wensvisjes. Tot slot hebben we - rondom Buurt Opera Malpertuis - workshops gegeven op Basisschool Manjefiek in onze 'buurwijk' Malberg. Geheel in het thema van deze editie van de BOM *Hartwerk* gingen de leerlingen aan de slag met het maken van hartenwensen. De gemaakte doosjes werden tentoongesteld tijdens de voorstellingen van de Buurt Opera Malpertuis.

Reacties naar aanleiding van de bliksemstage door KC ZIEZO:

'Ik heb geleerd dat opera maken veel tijd kost omdat er veel constructies gemaakt moeten worden.'

'Ik vond het bezoek geweldig, want het was heel creatief.'

'Ik heb geleerd dat er meer mensen bij een theater horen dan ik dacht.'

SECUNDAIR ONDERWIJS

Rondom onze grotezaalproducties organiseerden we verschillende educatieve activiteiten. Tijdens de Kunsten van de Opera bezochten middelbare schoolklassen het theater waar we de voorstelling speelden. Voor en achter de schermen namen we ze mee in hoe opera tot stand komt en voerden ze interessante gesprekken met de dirigent, regisseur, dramaturg, kostuummaker, grimeur en/of orkestlid van *La scala di seta/Il signor*

Bruschino en *Blauwbaards Burcht*. Aansluitend bekeken we samen (een repetitie van) de voorstelling. In 2024 leerden 156 scholieren van zes middelbare scholen op deze manier alles over het maakproces in het theater. Daarnaast organiseerde Kaleidoscoop het Rondje Cultuur, waarbij leerlingen verschillende culturele instellingen in Maastricht bezochten. Het Bernard Lievegoedcollege kwam op bezoek bij Opera Zuid. Tot slot werkten we in 2024 aan een interessant project met het Sophianum College in Gulpen, waarin we met dertig scholieren in zes lessen een voorstelling hebben gemaakt over onderwerpen die vaak centraal staan in opera: macht, dood, liefde, vriendschap en geluk. De scholieren schreven zelf de teksten volgens de 'uncreative writing-methode' over deze omvangrijke onderwerpen.

HOGER ONDERWIJS

Vanuit de Hogeschool Zuyd hebben studenten van Fine Arts een repetitie van *Blauwbaards Burcht* bezocht. Daarbij kregen zij een uitgebreide rondleiding in Opera Zuid. Dit als voorbereiding op de opera die deze studenten in september 2025 in Sardinië zullen maken en opvoeren. Opera Zuid ondersteunt een dergelijk initiatief van harte.

2.4.2 PARTICIPATIE

Het is de missie van Opera Zuid om opera bereikbaar te maken voor iedereen. Opera bezingt de grote verhalen van de mensheid en de kleine verhalen van elk mens. Wij willen onze kunst met zoveel mogelijk mensen delen, ongeacht achtergrond, opleidingsniveau of financiële draagkracht. Vanuit deze overtuiging delen wij opera met een zo groot en divers mogelijk publiek, in het land én in onze eigen wijk. Dit laatste doen we in samenwerking met de Wijkjury én door middel van ons project Buurt Opera Malpertuis, dat Opera Zuid tot een ontmoetingsplek voor mensen in de buurt maakt.

Buurt Opera Malpertuis (BOM)

De BOM is ons waardevolste én intensiefste participatie-programma. Met deelnemers afkomstig uit de meest cultureel en sociaal diverse wijken van Maastricht en Studio Malpertuis als thuisbasis en startpunt van de BOM, komen vele verhalen, problemen en geschiedenissen samen. Samen met deze bewoners en andere partijen uit onze omgeving maken wij elk jaar een nieuwe community-opera. Vanuit het genre opera dragen wij zo bij aan thema's als leefbaarheid en sociale cohesie. In samenwerking met welzijnsorganisatie Trajekt en

Conservatorium Maastricht maken we de BOM ook toegankelijk voor mensen uit de stad, die doorgaans weinig mogelijkheden hebben om naar opera of andere theatervoorstellingen te gaan maar wel graag in contact komen met hun medemens en zich creatief willen uiten. Opera Zuid biedt met Buurt Opera Malpertuis een waardevolle ontmoetingsplek voor deze vaak kwetsbare en eenzame groep mensen uit de stad. De combinatie van cultuurparticipatie en welzijn vergroot de samenredzaamheid van de bewoners. De deelname van kinderen aan de BOM zorgt daarbij voor een prachtige ontmoeting tussen jong en oud. Net zoals de BOM voor de volwassenen een plek is waar zij hun medemens ontmoeten en leren kennen, is het dat óók voor de zeven kinderen die in 2024 deelnamen. Zo zagen we een meisje uit Oekraïne iedere week dat zij deelnam aan de BOM steeds meer uit haar schulp kruipen en in contact komen met de andere kinderen.

Samen opera maken:

Bijna een jaar lang werken we in de BOM samen met de deelnemers. We vertellen hun alles over het vak waar wij zo van houden tijdens workshops en masterclasses. We nemen hen mee in het maakproces én we nemen hen mee naar repetities en voorstellingen van onze producties. We merken dat deze deelnemers uiteindelijk de meest enthousiaste ambassadeurs van Opera Zuid zijn. Maar het belangrijkste aspect van de BOM is het proces van samen opera maken. Onder leiding van Tamara Jongerden, Ginette Puylaert, Tim Sabel en Tim Stoter creëren de deelnemers - vanuit hun levensverhalen en ervaringen - een eigen operavoorstelling. Bij dit community-project doorbreken we sociaal isolement en bieden we een veilige plek waar de deelnemers zich kunnen (leren) uiten. Gaandeweg maken we 'het fenomeen opera' laagdrempeliger en toegankelijker voor de spelers zelf én voor de rest van de buurt, hun vrienden en familieleden. Juist vanwege die laagdrempelige toegankelijkheid die wij nastreven, moeten deze voorstelling gratis blijven voor deelnemers én publiek. Het is een kroon op het werk van alle betrokkenen dat er tot nu toe zeer succesvolle uitvoeringen uit voortkwamen.

Belang:

Wat de BOM nu écht betekent voor de deelnemers kunnen zij zelf het beste verwoorden. En dat deden ze in 2024 volop. Toen in november bleek dat het voortbestaan van Opera Zuid - en daarmee het voortbestaan van de buurtopera - in het geding was, stormden de participanten (figuurlijk) de barricaden op. Ze schreven een hartverwarmende brief aan de Tweede Kamer waarin zij op persoonlijke wijze deelden wat de BOM en Opera Zuid voor hen betekent. Een greep uit de ontroerende en soms aangrijpende verhalen:

'Ik ben uit mijn sociale isolement. Ik durf gewoon op een podium te staan wat ik nooit had verwacht. Ik ben ver van mijn depressie waar ik normaal lang zou in zitten. Laat alsjeblieft Opera Zuid blijven doorgaan. Verder heb ik een groep vrienden ontmoet die vrienden zullen zijn voor het leven.' - Lian

'Ik kom uit Aruba maar woon nu in Maastricht. Na mijn scheiding was mijn leven als alleenstaande moeder alleen werk en kids. Er was weinig tijd of centen over om met cultuur bezig te zijn. Dit gecombineerd met mijn chronische aandoening leidde tot zware depressie. Buurt Opera Malpertuis heeft letterlijk mijn leven gered.' - Julise

'Doordat de anderen zo oprecht zichzelf zijn, voel ik me ook veiliger en zekerder om mezelf te uiten zoals ik ben, zowel in de buurtopera als erbuiten. [...] En als trans persoon word ik gelukkig ook geaccepteerd en geacommodeerd.' - Tara

'Mijn toen tienjarige, stille en ietwat onzekere meisje, die zeker niet de spotlight in durfde, maar dat wel graag wilde, deed mee aan de buurtopera. Ik zag haar in een paar maanden echt openbloeien. En nu presenteert ze voor de hele school, zingt waar iedereen bij is en wil graag auditie doen voor een groot theaterstuk. Ze heeft kennis kunnen maken met de creatieve kunsten die de opera biedt en ze hebben haar de ruimte gegeven om te groeien op wijze die ik haar anders niet had kunnen geven denk ik.' - Danae, moeder van Romy

Samenwerkingen:

Natuurlijk kunnen wij dit project niet alleen dragen; dankzij de samenwerking met welzijnsorganisatie Trajekt en Conservatorium Maastricht kunnen wij onze deelnemers (project)ondersteuning bieden door opbouwwerker Manon Pachen en muzikale begeleiding door conservatoriumstudenten. Daarnaast was in 2024 ook de steun van het Fonds voor Cultuurparticipatie via Cultuurmakers van Gemeente Maastricht, Elisabeth Strouven Fonds, Stichting Kannunik Salden/Nieuwenhof, Cultuurfonds Limburg, Rabobank en VSBfonds onmisbaar. Mede dankzij deze breed gedragen steun kunnen wij volwassenen én kinderen de kans geven zich creatief te ontplooiën op het operapodium, zich onder te dompelen in de magische wereld van zang en theater én kunnen wij ze helpen volwaardiger deel te nemen aan de samenleving.

WijkJury en andere initiatieven

De WijkJury is een door Adelheid Roosen geïnitieerd project, dat gedragen wordt door Female Economy. Doel van dit initiatief is het theater nog diverser en leuker te maken dan het al is en de onbevangen blik van mensen die zelden met cultuur in aanraking komen centraal te stellen. Deze visie sluit naadloos aan bij die van Opera Zuid. Daarom deden wij ook in 2024 mee aan de WijkJury.

Aan het begin van het theaterseizoen startten diverse inwoners uit Maastricht, met uiteenlopende culturele achtergronden en leeftijden, aan de WijkJury. Gezamenlijk bezochten deze mensen verschillende voorstellingen, waaronder toneel, opera en dans. Na afloop van de voorstelling spraken zij telkens met schrijvers, dramaturgen, acteurs en/of regisseurs. Samen met 'roedelchef' Margreet Sweerts en onze dramaturg Joep Hupperetz gingen zij daarna bij Opera Zuid met elkaar in gesprek over wat theater met hen doet. Opera Zuid faciliteerde de bijeenkomsten van de WijkJury en zorgde voor inleidingen en nabesprekingen tijdens voorstellingen. We zochten hierin telkens de samenwerking met partners zoals Theater aan het Vrijthof in Maastricht en Parkstad Limburg Theaters in Heerlen, Kerkrade en Sittard. In 2024 bezochten wij twaalf voorstellingen met dertien deelnemende WijkJuryleden. Aan het einde van het theaterseizoen kozen zij hun favoriet (voor seizoen 2023-24 was dit *Waanzen* van Mouna Laroussi).

De WijkJury past bij Opera Zuid vanwege de manier waarop dit initiatief mensen uit alle lagen van de bevolking kennis laat maken met cultuur - het project bereikt met name de mensen die vanwege hun persoonlijke leefomstandigheden niet gemakkelijk met de podiumkunsten in aanraking komen. Juist daarom betreurt Opera Zuid het ten zeerste dat wij dit project in 2025 door onze financiële situatie en de voortdurende onderfinanciering niet langer kunnen ondersteunen.

Naast de BOM en de Wijkjury, die allebei een grote maatschappelijke impact genereren, heten wij iedereen die interesse heeft in opera of cultuur in de brede zin van het woord welkom in ons huis. In januari 2024 (29/1) hebben wij bewoners van het AZC in Maastricht uitgenodigd om een kijkje te komen nemen in onze operastudio. Enkele maanden later (8/5) hebben bewoners van ditzelfde AZC een repetitie bijgewoond van *La scala di seta/Il signor Bruschino* in Theater aan het Vrijthof.

2.4.3 NIEUWE MAKERS EN TALENTONTWIKKELING

Opera Zuid heeft talentontwikkeling in het bloed zitten. Gevestigde namen staan hand in hand op het toneel met nieuwe, jonge talenten. Wij hechten ook grote waarde aan de wederkerigheid van talentontwikkeling. Jonge talenten krijgen mogelijkheden om zich te ontplooien in een veilige context, omgekeerd bieden zij ons nieuwe perspectieven, andere zienswijzen en nieuwe manieren van werken. Hierdoor blijven wij voortdurend uitgedaagd in een steeds veranderende wereld.

Initiatieven met en voor nieuwe makers

Jaarlijks creëren we ruimte in onze programmering voor een productie voor en door jong operatalent, in samenwerking met De Nationale Opera en de Nederlandse Reisopera. In 2024 was dit *The Four Note Opera*. Bij Opera Zuid neemt talentontwikkeling een centrale plaats in. In het koor geven wij ruimte aan jonge zangers, die vaak doorgroeien naar kleine rollen en verder. Ook is Opera Zuid een erkende stageplaats voor onder andere techniek en educatie. Via deze weg moedigen wij studenten aan om op verschillende plekken in onze organisatie stage te lopen. Binnen alle lijnen van onze programmering bieden wij veilige ontwikkelplekken voor jong talent aan. Zo kregen in 2024 twee jonge dirigenten de kans om te leren van Sander Teepe in onze Rossini-double bill en was Cédric Rath regieassistent bij *Blauwbaards Burcht* onder leiding van regisseur Kenza Koutchoukali. Kenza is op haar beurt zelf een jong talent dat zich onder meer bij Opera Zuid heeft kunnen ontwikkelen. In 2020 tijdens de coronapandemie maakte zij samen met de jonge, talentvolle componist Jan-Peter de Graaff *BONSAI GARDEN*, een wekelijkse reeks miniatuur-opera's die online werden uitgezonden. Daarna regisseerde zij bij Opera Zuid *Goud!*, *Blauwbaards Burcht* en *The Four Note Opera*. Inmiddels is Kenza uitgegroeid tot een gewaardeerd en veelgevraagd regisseur in binnen- en buitenland. Dankzij de opstap die Opera Zuid haar gaf, speelde haar voorstelling *Goud!* in de nationale opera's van Nederland en België en werd zij gevraagd door De Nationale Opera, waar zij in 2025 *OUM* maakt.

2.5 PUBLIEKSWERKING EN COMMUNICATIE

Ons marketing- en communicatiebeleid is nauw verbonden en komt grotendeels voort uit onze artistieke missie om zo veel mogelijk mensen te bereiken met een kwalitatief hoogwaardig, maar tegelijkertijd laagdrempelig en toegankelijk operaprogramma. Met onze avontuurlijke producties verbinden we traditie en innovatie én mensen, ideeën en generaties. We maken opera aantrekkelijk en bereikbaar voor een breed publiek, zowel in grote theaters als binnen lokale gemeenschappen. We streven er te allen tijde naar de aantrekkingskracht, herkenbaarheid en actualiteit van opera te vergroten. De twee grotezaalproducties die wij in 2024 op de planken brachten, zijn hier een mooi voorbeeld van. Daarnaast verkleinen wij met diverse initiatieven de afstand tot potentiële bezoekers en verlagen we drempels om onze producties te bezoeken, zodat een voorstelling van Opera Zuid haast een vanzelfsprekende keuze wordt. Denk aan de verrassingsoptredens tijdens Wereld Opera Dag en in boekhandel Dominicanen. Of aan de samenwerking met Studium Generale met wie wij Engelstalige inleidingen aanboden bij onze voorstellingen, waarmee wij opera in de belevingswereld van (internationale) studenten brachten. Via al deze wegen verdiepen we de band met onze bestaande bezoekers en enthousiasmeren mensen die nog niet bekend zijn met opera.

Publieksbereik

La scala di seta/Il signor Bruscino waren minder bekende titels van een wel zeer bekende componist, Rossini. Deze titels zorgden voor een laagdrempelige kennismaking met opera, mede dankzij de humor en de jonge, sprankelende cast. 2024 eindigde met een knaller, want *Blauwbaards Burcht* - met Thomas Oliemans en Deirdre Angenent - werd zeer goed bezocht en ook zeer lovend ontvangen door publiek én pers; de opera kreeg de eretitel 'Opera van het Jaar 2024'. Daarnaast werkten wij in 2024 doorlopend aan ons publiek van morgen door in te zetten op educatie én het ontwikkelen van kinderopera's. *Goud!* en *Een lied voor de maan* brachten gezamenlijk enkele duizenden kinderen in aanraking met opera. En zoals eerder in dit verslag beschreven, is onze Buurt Opera Malpertuis inmiddels een begrip in de wijk en in de stad; hierdoor volstaat het om middels flyers, social mediavideo's en mond-tot-mond reclame de zaal telkens vol te krijgen. Door bij de samenstelling van ons programma de voelspriet open te houden voor (nieuw) publiek, bereiken we ieder jaar opnieuw effectief doelgroepen, die we voorheen niet bereikten.

Nieuw publiek via theaters en schouwburgen

Opera Zuid is als het gaat om marketing en communicatie sterk afhankelijk van het commitment en de aanpak van de theaters waar we spelen. Zo verhindert privacywetgeving het delen van klantgegevens, waardoor Opera Zuid nooit direct contact kan maken met (potentiële) bezoekers. Ook het sturen op publiek door bijvoorbeeld prijsbeleid van tickets en speciale acties voor doelgroepen ligt bij de theaters. Desondanks zoeken we actief de samenwerking op met de marketeers van kerntheaters. We bieden uitgebreide ondersteuning in het aanleveren van ons marketingmateriaal; we zorgen dat dit in het juiste tijdsframe op het juiste en direct in te zetten format wordt aangeleverd bij het betreffende theater, zodat de handeling voor de marketeer met zo min mogelijk inspanning, een maximale uitwerking heeft.

Waar staan we nu en waar willen we naartoe? In 2024 gaf Opera Zuid marketingspecialist Paola Möllering de opdracht om vanuit deze vraag onze marketingstrategie te herijken met als doel beter in te kunnen spelen op de behoeften van onze (kern)theaters en schouwburgen. We hopen de resultaten van dit onderzoek te kunnen toepassen op onze producties in 2025.

Pers

De pers is voor ons een belangrijk communicatiekanaal. Opera Zuid is zowel redactioneel als via advertenties regelmatig zichtbaar in regionale en landelijke media. In het afgelopen jaar stond onze financiële situatie en onzekere toekomst meermaals in de schijnwerpers. In november 2024 zorgde de zeer positieve beoordeling van de Raad voor Cultuur, gevolgd door de afwijzing van het gevraagde subsidiebedrag door de politiek, voor een ongekende golf aan media-aandacht. Hoewel de berichtgeving draaide om een zorgwekkende boodschap, onderstreepte de pers eveneens het grote belang van Opera Zuid voor de kunstvorm opera in Nederland. Naast

veel aandacht in de pers, kregen we ook veel maatschappelijke steun. Waardevol en motiverend was bijvoorbeeld een petitie - opgezet door zangers en *creatives* die zich verbonden voelen met Opera Zuid. De petitie werd binnen enkele dagen bijna 7.000 keer ondertekend. Zo leidde deze moeilijke situatie er paradoxaal genoeg toe dat Opera Zuid bij een steeds breder publiek onder de aandacht kwam.

Om media-aandacht te krijgen voor onze voorstellingen kozen wij voor een brede en diverse persstrategie waarmee wij een breed en divers publiek aanspreken. We werden hierin ondersteund door Tia Schutrups voor het bereiken van de vakpers en door The Publicity Company voor de commerciële uitingen.

2.6 VOORUITBLIK ACTIVITEITEN 2025

Le Villi van Giacomo Puccini & Silenzio van Karmit Fadael

Voor de voorjaarsproductie kiezen wij wederom voor een minder bekende - en zelden in Nederland uitgevoerde - titel van een zeer bekende componist: *Le Villi* van Giacomo Puccini. *Le Villi* was zijn eerste opera, maar bezit al een even grote theatrale zeggingskracht als Puccini's latere werken, waaronder *La bohème* en *Madama Butterfly*. Puccini baseerde zich voor *Le Villi* op de eeuwenoude Centraal-Europese mythes van de 'Vilja': jonge vrouwen die stierven aan een gebroken hart. Eerder werd deze mythe gebruikt voor de creatie van het wereldberoemde ballet *Giselle*.

Rondom deze productie bieden wij jong talent de kans zich te ontwikkelen. Speciaal voor deze gelegenheid componeert de talentvolle Karmit Fadael een prelude, *Silenzio*, geïnspireerd op het thema van het duistere woud als metafoor voor verdwaald raken in het leven.

Voor de regie van *Le Villi & Silenzio* hebben we voor niemand minder dan de ervaren choreografe, actrice, aerialist en producer Drea Weber (bekend van Pink! en Katy Perry) gekozen. Eerder was zij met indrukwekkende optredens te zien in Opera Zuids *A Midsummer Night's Dream* en *Lady in the Dark*. Met deze opera maakt Drea Weber haar opera regiedebuut. Karel Deseure zal - in navolging van het succes met *A Quiet Place* en *A Midsummer Night's Dream* - de muzikale leiding hebben. De hoofdrol wordt gespeeld door het aanstormend talent Sílvia Sequeira. Zij won in 2022 de MAX-operatalentenjacht *ARIA*.

Regie en choreografie Drea Weber | Muzikale leiding Karel Deseure | Compositie en tekst (*Silenzio*) Karmit Fadael | Tekst (*Silenzio*) Rick van Veldhuizen | Decor- en lichtontwerp Bretta Gerecke | Kostuumontwerp Marrit van der Burgt | Dramaturgie Joep Hupperetz | Associate regie en choreografie Lauren Poulton | Koorleiding Jori Klomp | Orkest Philzuid | Koor Theaterkoor Opera Zuid | Anna Sílvia Sequeira | Roberto Denzil Delaere | Guglielmo Ivan Thirion

Die Dreigroschenoper van Kurt Weill & Bertolt Brecht

Opera Zuid laat met de najaarsproductie van 2025 wederom zien waar het gezelschap voor staat: *Die Dreigroschenoper* is zinnenprikkelend entertainment dat het publiek uitdaagt om kritisch te kijken naar de samenleving en moraal. Kurt Weill en Bertolt Brecht schreven dit satirisch theaterstuk met muziek, dat bol staat van de sociale kritiek, in 1928. Bijna honderd jaar later is het werk nog altijd even scherp en actueel. We mikken op een breed en divers publiek, mede dankzij de naam van acteur Maarten Heijmans en Servé Hermans als regisseur. Daarnaast bestaat de volledige cast uit louter Nederlands talent, waarbij jonge zangers naast de gevestigde orde op de Bühne staan. Zo zingt Huub Claessens de rol van Jonathan Jeremiah Peachum - een zanger die zijn sporen verdiende - en Lucie van Ree de rol van Die Spelunken-Jenny. Lucy begon haar carrière bij Opera Zuid in het koor, vertolkte daarna een dubbelrol in de kinderopera *Het Lijflied* van Lucas Wiegerink en groeit nu door naar onze grote productie(s). Voor Opera Zuid zijn deze doorgroeimogelijkheden en kansen voor talentvolle zangers van groot belang.

Met *Die Dreigroschenoper* maakt Servé Hermans zijn debuut als operaregisseur. 'Ik vind het interessant dat het zo'n maatschappelijk en actueel stuk is. In *Die Dreigroschenoper* ligt de macht bij een paar mensen, in een

samenleving waarin de grote meerderheid behoeftig is. Spiegel dat eens aan het tijdsgewricht waarin wij leven.' De opera toont volgens hem 'een eigen, autonome wereld - herkenbaar, maar niet een omgeving waar het theaterpubliek zich dagelijks in beweegt.'

Die Dreigroschenoper is een samenwerking tussen Opera Zuid, Theater aan het Vrijthof, Toneelgroep Maastricht, PLT en Philzuid en wordt mogelijk gemaakt door aanvullende financiering van de gemeente Maastricht, de provincies Limburg en Noord-Brabant en private fondsen en sponsors.

Regie Servé Hermans | Muzikale leiding Enrico Delamboy | Decorontwerp Amber Vandenhoeck | Kostuumontwerp Lobke Houkes | Lichtontwerp Uri Rapaport | Dramaturgie Ludo Costongs, Joep Hupperetz | Orkest Philzuid | Macheath/Mackie Messer Maarten Heijmans/Michael Wilmering | Polly Peachum Maartje Rammeloo | Jonathan Jeremiah Peachum Huub Claessens | Celia Peachum Lien Haegeman | Tigerbrown Marcel van Dieren | Lucy Brown Nikki Treurniet | Die Spelunken-Jenny Lucie van Ree | Ein Moritatensänger Kiki Geron | Hakenfingerjakob Jacques de Faber

Talentopera: *Dido and Aeneas* van Henry Purcell

In het talentontwikkelingsprogramma van De Nationale Opera, de Nederlandse Reisopera en Opera Zuid staat in 2025 het wereldberoemde werk van Henry Purcell *Dido and Aeneas* op de planning, samen met *When Orpheus sang* uit de niet bewaard gebleven semi-opera *The Grove, or Love's Paradise*, van dezelfde componist. Onder de ervaren leiding van Rosemary Joshua en Camille Delaforge kunnen de jonge zangers van De Nationale Opera Studio zich verder ontwikkelen.

Regie Rosemary Joshua | Muzikale leiding Camille Delaforge | Dramaturgie Jasmijn van Wijnen | Zangers De Nationale Opera Studio | Orkest Nederlands Kamerorkest | Koor DNO Young Baroque Voices

Opera voor kinderen: *Atman* van Leonard Evers & Bart Moeyaert

Onze nieuwste opera voor kinderen wordt geschreven door de Limburgse componist Leonard Evers, die voor Opera Zuid eerder *Goud!* maakte. Op deze wijze blijven we ook mid-career talenten als Leonard ondersteunen. Hij werkt voor deze productie samen met de zeer ervaren schrijver en librettist Bart Moeyaert. Regisseur Annemiek van Elst is bezig haar carrière vorm te geven en wij geven daarbij graag ruggensteun. Eerder werkte zij bij Opera Zuid als regieassistent, nu vertrouwen wij haar de verantwoordelijkheid toe voor het dragen van de regie van *Atman*. Deze voorstelling maakt deel uit van ons educatie- en participatieprogramma.

Bij *Atman* draait het om de vraag 'wat is jouw thuis?' Is dat een huis met een 't' ervoor? De plek waar je geboren bent, waar je woont, waar je ontbijt? Of is het een gevoel vanbinnen? Kun je ergens thuis zijn waar je niet woont, door bijvoorbeeld aan je moeder te denken of aan de kat die op de vensterbank ligt te soezen? Deze gloednieuwe, sprookjesachtige familieopera *Atman* gaat over de zoektocht van een jongetje naar zijn thuis. Voor Evers is muziek de toegangspoort tot een onbegrensde wereld, waar hij stijlen, personages en soms zichzelf ontmoet. Met slechts één accordeonist en één zangeres weet hij dit avontuurlijke verhaal tot leven te brengen. In deze puurheid schuilt de kracht van *Atman*. 'Ik hoop dat de mensen in de zaal iets - een gevoel - zullen herkennen, alsof ergens een lichtje gaat branden.'

Voor deze productie werken wij wederom samen met De Nationale Opera en de Nederlandse Reisopera.

Regie Annemiek van Elst | Compositie Leonard Evers | Libretto Bart Moeyaert | Decorontwerp Douwe Hibma | Kostuumontwerp Maartje Prins | Dramaturgie Joep Hupperetz, Wout van Tongeren | Cast In ontwikkeling

Buurtopera: Buurt Opera Malpertuis 2025-2026

Ook in 2025 maken wij samen met de buurtbewoners een community-opera. We beginnen meteen al vroeg in het jaar met activiteiten en workshops, zodat de deelnemers niet in het gevreesde zwarte gat vallen na de voorstellingen in december 2024. Verder zal het proces hetzelfde zijn als eerdere jaren. Wel zijn er weer nieuwe deelnemers bijgekomen. Daarnaast hebben we de ambitie om een speciale 'BOM kids' op te zetten onder leiding van educatiecoördinator Lobke Houkes en kinderrepetitor Tim Stoter. Een speciaal kinderproject kan ervoor zorgen dat de kinderen gedurende het hele jaar betrokken zijn bij de BOM en Opera Zuid. Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren waarin de kinderen er pas vanaf augustus bij kwamen. Een tweede ambitie is om meer 'de wijk in' te gaan en het gesprek aan te gaan met directe wijkbewoners die niet deelnemen aan de BOM. Het nieuwgekozen thema rondom Kurt Weill leent zich daar goed voor.

Regie Tamara Jongerden | Muzikale leiding Tim Sabel | Zangcoaching Ginette Puylaert |
Kinderrepetitor Tim Stoter | Dramaturgie Joep Hupperetz

3. BEDRIJF EN ORGANISATIE

3.1.1 ORGANISATIE EN PERSONEEL

De organisatie heeft in 2024 opnieuw haar veerkracht laten zien door met groot enthousiasme aan de slag te gaan met de aangepaste programmering, ondanks de beperkende financiële omstandigheden. Dit enthousiasme zagen we in al onze geledingen; bij zowel eigen, vast, personeel, als bij onze freelancers en onze vrijwilligers. Het kernteam van vaste medewerkers wordt per productie omringd door een flexibele schil van freelancers, die worden geëngageerd op basis van hun specifieke vaardigheden en competenties. De invulling en grootte van de schil worden bepaald door de artistieke en technische uitgangspunten van iedere productie. We zijn trots op de dynamiek binnen de organisatie en het vermogen om eendrachtig samen te werken voor het beste resultaat.

Vast personeel

Gedurende de cultuurnotaperiode 2021-24 hebben we ons kernteam kunnen uitbreiden van 12 naar 16 fte. We zijn verheugd dat we dit aantal hebben kunnen bestendigen, maar vooral ook dat onze medewerkers zich bij Opera Zuid kunnen blijven ontwikkelen. Er is zowel aandacht voor individuele ontplooiing en ontwikkeling als voor het organisatiebewustzijn. In 2024 hebben we hiervoor de overlegstructuren aangepast om de informatieoverdracht te optimaliseren. Afdelingshoofden sluiten nu regelmatig aan bij het MT-overleg. De ontwikkeling van een middenkader krijgt steeds meer vorm door groeiende autonomie van de medewerkers en de techniek- en productieafdelingen. Aansturing vindt rechtstreeks plaats door de intendant. We blijven jonge mensen introduceren in het dagelijkse werkveld van een cultuurstelling/operagezelschap via stageplekken. Stageplaatsen zijn steeds omkaderd; ze worden begeleid en vergoed.

Freelancers

Ten aanzien van freelancers heeft Opera Zuid haar beleid uit eerdere jaren verder gecontinueerd. Zoals in het jaarverslag 2023 reeds toegelicht doen we een beroep op freelancers voor de invulling van tijdelijke, projectmatige of vakspecifieke werkzaamheden. Zo heeft Opera Zuid ook in 2024 opnieuw kunnen samenwerken met een groep loyale freelancemedewerkers (zangers, musici, artistieke ondersteuners en technici). Ook bij hen prioriteren we steeds faire werkverhoudingen en beloningen. We zijn trots op de duurzame en betrokken relaties die hierdoor zijn ontstaan waardoor deze freelancers onderdeel van het Opera Zuid-DNA zijn geworden. Vanuit goed opdrachtgeverschap draagt Opera Zuid - wanneer dat nodig is - zorg voor huisvesting van freelancers. Aan de hand van een welkomstbrochure stellen we hen op de hoogte van afspraken rondom sociale veiligheid en wijzen wij hen op het feit dat zij een vertrouwenspersoon kunnen raadplegen. Na afloop van tournees evalueren wij de samenwerking, o.a. ten aanzien van resultaat, het proces van

samenwerking en de verhouding beloning versus inzet uren. Voor de cast en de ondersteunende diensten zijn de toegepaste tarieven de laatste jaren naar fair pay bijgesteld.

We hebben vastgesteld dat er onder freelancers onrust is ontstaan over de striktere toepassing van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties in 2025. Opera Zuid huurt freelancers uitsluitend in voor activiteiten en werkzaamheden waar we zelf de kennis en expertise niet voor in huis hebben. In de formuleringen van de contracten en opdrachten zullen we dit vanaf 2025 nader aanscherpen.

Vrijwilligers

We stellen met grote tevredenheid vast dat het aantal vrijwilligers dat Opera Zuid omarmt blijft stijgen. De groep is zeer divers in samenstelling. Hun inzet en commitment zijn hoog en voor ons onontbeerlijk; onze dankbaarheid jegens onze vrijwilligers is dan ook groot. De vrijwilligers zetten zich in bij onderhoudswerkzaamheden op ons kantoor, zij verzorgen catering tijdens productieactiviteiten, ze ondersteunen marketing tijdens tournees en ze dragen bij aan de vervaardiging van rekwisieten en decordelen voor onze producties. Voor deze inzet ontvangen onze vrijwilligers een wettelijke toegestane vergoeding. Ook het sociale aspect van vrijwilligerswerk krijgt hierbij de nodige aandacht. De vrijwilligers worden intern begeleid en aangestuurd en er vinden regelmatig bijeenkomsten plaats met ruimte voor gezelligheid en informatie over Opera Zuid.

Sinds 2023 werken we samen met de Sociale Dienst Maastricht Heuvelland in verband met een participatieplaats, waarbij mensen met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt werkervaring en -ritme kunnen opdoen in ons huis. In 2025 wordt deze samenwerking geëvalueerd.

3.1.2 FAIR PRACTICE EN WERKGEVERSCHAP

Sleutelbegrippen als solidariteit, transparantie, openheid, veiligheid en duurzaamheid staan centraal binnen het werkgever- en opdrachtgeverschap van Opera Zuid. We zijn een betrouwbare partner waar iedereen graag mee werkt. De uitstroom van eigen personeel is zeer beperkt en opdrachtnemers komen graag bij ons terug. Er wordt open gecommuniceerd en iedere productie wordt met zowel eigen personeel als externe medewerkers geëvalueerd.

Beloningsbeleid

Voor onze vaste medewerkers en kantoorpersoneel volgen we de loonschalen van de CAO Rijk. In 2024 heeft er een indexering van de salarissen plaatsgevonden van ruim 9%. We voeren met alle medewerkers twee keer per jaar voortgangs- en functioneringsgesprekken waarbij thema's als werkdruk, sociale veiligheid, groei en salarisontwikkeling aan bod komen. Voor de verloning van onze freelance medewerkers laten we ons medeleiden door de CAO Toneel en Dans. Daarnaast bieden we extra voorwaarden als bijvoorbeeld catering en overnachtingen.

Veiligheid en vertrouwen

Vanuit goed werkgeverschap hebben wij een externe vertrouwenspersoon voor vragen rondom interne (machts-)verhoudingen en grensoverschrijdend gedrag. Hiervoor werkte Opera Zuid in 2024 samen met het Landelijk Bureau voor Vertrouwenspersonen en Integriteit (LBVI). Deze vertrouwenspersoon is niet enkel beschikbaar voor het vaste personeel maar ook voor onze freelancers (inclusief internationale zangers en regisseurs). Het bestuur ontvangt jaarlijks een geanonimiseerd verslag over eventuele meldingen die bij de vertrouwenspersoon zijn gedaan. Het bestuur deelt de uitkomsten in vertrouwen met de voorzitter van de RvT. Over 2024 zijn door LBVI geen meldingen gedaan.

3.1.3 DIVERSITEIT EN INCLUSIE

We willen dat opera de maatschappij reflecteert. Daarom werkte Opera Zuid een beleid uit rond inclusie en diversiteit volgens de vier P's van programma, publiek, personeel en partners. Voor ons personeel, zowel het kernteam als de freelancers, werkten we op het gebied van diversiteit met inzichten vanuit zelfscans (codedi.nl) structureel aan een inclusieve en sociaal veilige werkomgeving met gelijke ontwikkelingskansen voor iedereen.

In algemene zin komt uit de scan naar voren dat onze organisatie hoog scoort op het castingbeleid en een inclusieve werksfeer. Gelijkwaardigheid, diversiteit van perspectieven, medezeggenschap en sociale veiligheid staan daarbij voorop. Ons kernteam bestaat uit een gezonde mix van gender en leeftijden, voornamelijk afkomstig uit de regio. Bij externe werving richten we de procedure zo in dat kandidaten met verschillende achtergronden worden aangemoedigd om te solliciteren. Ook in het castingbeleid is ons commitment aan de code Diversiteit en Inclusie leidend.

Vanuit onze missie om opera voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk te maken, streven wij een publieksbereik na dat divers is qua samenstelling, afkomst, gender, opleidingsniveau, leeftijd en financiële draagkracht. Wij zijn ons er van bewust dat Nederlandse theaters nog niet altijd een plek vormen waar iedere bezoeker zich thuisvoelt. Wij geloven echter dat aansluiting vinden bij een pluriforme en veelstemmige samenleving enkel kan ontstaan vanuit wederkerige relaties. Daarom investeren wij in projecten als de Buurt Opera Malpertuis en de WijkJury en in het actief betrekken van een verscheidenheid aan mensen en partners. We willen in het bijzonder onze samenwerking met welzijnsorganisatie Trajekt benoemen waarmee we in 2023 onze langdurige samenwerking in een nieuw convenant hebben herbevestigd.

3.1.4 GOVERNANCE

Opera Zuid past vanzelfsprekend de acht principes uit de Governance Code Cultuur toe. Wij hechten zeer aan professioneel en betrouwbaar bestuur en toezicht. De Code draagt tevens bij aan transparante communicatie en onderling vertrouwen. We brengen toepassing van de Code elk jaar opnieuw onder aandacht. Er hebben in 2024 geen andere toepassingen van de Code plaatsgevonden dan gerapporteerd in het verslag 2023.

Waarde scheppen voor en in de samenleving

1. Realiseren van maatschappelijke doelstellingen door culturele waarde te creëren

Met onze toegankelijke en hoogwaardige programmering maken we opera voor zoveel mogelijk mensen bereikbaar. De grote aandacht die wij aan educatie, participatie en talentontwikkeling besteden, bestendigt en versterkt de lokale, regionale en landelijke opera-infrastructuur. Wij voelen een grote verantwoordelijkheid voor de hele keten van toeleveranciers en samenwerkingspartners van Opera Zuid. Daarom willen wij een betrouwbare partner zijn. Samen zorgen we voor een bloeiend cultureel veld waar gewerkt en geleerd wordt.

2. Toepassing van de principes van de Governance Code Cultuur

Opera Zuid past de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur 2019 toe. Wij werken met een Raad-van-Toezicht model, waarin bestuur en RvT duidelijke taken hebben ten aanzien van het naleven van de code.

Integriteit

3. Integer handelen van bestuurders en toezichthouders

We implementeren dit principe door:

- het uitleggen, benadrukken en naleven van de gedragscode voor alle medewerkers;
- het organiseren van ten minste één bijeenkomst per jaar waarin alle medewerkers rechtstreeks met de RvT kunnen spreken;
- transparante wervingsprocessen van RvT-leden inclusief screening op mogelijke belangenverstrengeling;
- niet-deelname aan besluitvorming indien er sprake zou zijn van tegenstrijdig belang. In het verslagjaar 2024 is er geen sprake geweest van belangenverstrengeling of tegenstrijdig belang.

4. Rol en verdeling van taken van bestuurders

Opera Zuid heeft een stichting als rechtsvorm en wordt statutair bestuurd door de Intendant, die voorzitter is van het managementteam. Alle functies kennen een functieomschrijving waarin verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn omschreven. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het Bestuur en RvT zijn vastgelegd in de Statuten, het Directiereglement en de Procuratieregeling. In 2024 vonden vijf formele RvT-vergaderingen in aanwezigheid van de bestuurder plaats; afspraken werden schriftelijk vastgelegd in de notulen. Daarnaast was er regelmatig overleg tussen het managementteam en de RvT en was er een tweewekelijks overleg tussen de bestuurder en voorzitter.

De RvT wordt voorafgaand aan elke vergadering door de bestuurder en het hoofd financiën van Opera Zuid voorzien van financiële informatie over o.a. de exploitatiebegroting/prognose, de voortgang van projecten en liquiditeit. Deze informatievoorziening is gebaseerd op vaste afspraken en geeft gelegenheid voor een gedegen vergelijking per periode.

Op periodieke basis vindt overleg plaats tussen het hoofd financiën en het lid van de RvT belast met financiën. Dit overleg staat in het teken van bewaking van de administratieve organisatie en vastlegging. De uitkomsten worden aan de RvT gerapporteerd. Eenzelfde overleg vindt twee wekelijks plaats tussen de intendant-bestuurder en de voorzitter van de RvT. Dit overleg staat in het teken van algemene zaken binnen het gezelschap en strategie. Ook dit wordt binnen de RvT teruggekoppeld. Op onderscheiden terreinen wordt de RvT geïnformeerd zodra de ontwikkelingen daar aanleiding toe geven. De RvT houdt zichzelf op deze manier op de hoogte van de huidige gang van zaken binnen Opera Zuid, waardoor zij haar taak kan vervullen. Het vertrouwen in de samenwerking tussen RvT en bestuurder is zodanig dat ieder zich vrij voelt om elkaar wederzijds gevraagd en ongevraagd te adviseren.

Zorgvuldig bestuur

5. Verantwoordelijkheid bestuur en dagelijkse leiding

Het Bestuur van Opera Zuid heeft als taak haar maatschappelijke rol te realiseren binnen de kaders die wij met onze subsidiënten hebben vastgesteld. Indien er sprake is van andere artistieke en zakelijke afwegingen of belangen dan die van de subsidiënten of van medewerkers, wordt hierover overleg gevoerd met de desbetreffende persoon/personen of subsidiënt(en).

De interne informatievoorziening op operationeel niveau vindt plaats via permanent overleg tussen de medewerkers onderling en het management. Periodiek vindt er personeelsoverleg plaats. Dit wordt op hoofdpunten gedocumenteerd. Periodiek vindt daarnaast ook financiële rapportage plaats aan directie en Raad van Toezicht.

Externe informatievoorziening aan subsidiënten vindt plaats na de goedkeurende verklaring door de accountant. De accountant doet hiervan verslag tijdens de voorjaarsvergadering van de RvT.

Het bestuur werkt aan zijn professionele ontwikkeling. Ook in 2024 is het netwerk Opera Europa voor het delen van expertise en *best practises* hiervoor zeer nuttig gebleken. Dit netwerk wordt steeds effectiever gebruikt en leidt in toenemende mate tot het gezamenlijk oppakken van kwesties.

6. Het bestuur: omgang met mensen en middelen

Zorgvuldigheid en verantwoord omgaan met mensen en middelen betekent vooral sturing op continuïteit en efficiency en de zorg voor een veilige werkomgeving. Speciaal punt van aandacht is vooral de verhouding tussen werkdruk en passende beloning. De bestuurder hanteert een strakke sturing op budgetten en liquiditeit en past gerichte risicobeheersing en controle toe.

Binnen het huidige arbeidsreglement zijn onder andere afspraken vastgelegd over de beoordeling en beloning, de toepassing van de loonschalen (CAO Rijk) en de werktijdenregeling. Opera Zuid biedt een winter- en zomerstop aan ter compensatie van meerwerk tijdens productiepieken. We willen de nieuwe medewerkers aan ons binden middels vaste contracten en ruimte bieden voor individuele ontwikkeling en scholing.

Via onze arbeidsvoorwaardenregeling borgen we codes rond gedrag en integriteit. Alle medewerkers van Opera Zuid, zowel vaste medewerkers als freelancers, kunnen bij mogelijke zorgen, vragen, lastige situaties en vermoedens of meldingen van ongewenst en/of ongepast gedrag, terecht bij een van de directie onafhankelijke vertrouwenspersoon van het Landelijk Bureau voor Vertrouwenspersonen en Integriteit (LBVI).

Goed toezicht

7. Rol van Raad van Toezicht

Dit principe krijgt als volgt vorm:

- De rol van de Raad is zowel toezichthoudend als adviserend;
- De RvT fungeert als werkgever van de Algemeen Directeur/Intendant, volgt de regels ten aanzien van de gesprekscyclus en legt verslagen vast;
- De RvT bespreekt ieder jaar haar eigen functioneren, om de twee jaren vindt deze zelfevaluatie plaats onder externe begeleiding. In 2024 heeft een evaluatie plaatsgevonden.
- De jaarrekening en het jaarverslag worden voorzien van een onafhankelijke, rechtsgeldige accountantsverklaring.

De toezichthoudende taak van de RvT vraagt om voldoende afstand tot de organisatie en haar bestuur enerzijds en voldoende betrokkenheid en kennis van (het functioneren van) de organisatie anderzijds. Een goede balans daartussen borgt een wederzijds vertrouwen waarin de taken volledig integer kunnen worden uitgevoerd. De taak als adviseur vraagt om een meer informele benadering, zonder dat die op gespannen voet komt te staan met de toezichthoudende taak en de rol als werkgever. De laatste dient op zakelijke wijze te worden uitgevoerd, met oog voor de belangen van de organisatie en haar personeel. De RvT en het bestuur zijn zich er doorlopend van bewust dat ieders rol in het teken staat van een correct, compliant en succesvol functioneren van Opera Zuid, met respect voor ieders belang daarin.

8. Samenstelling, deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid van de Raad.

De werving van de leden van de RvT gebeurt via een openbare procedure, op basis van een profiel waarbij belang wordt gehecht aan een diverse samenstelling qua competenties, werkervaring, woonplaats, leeftijd, gender en culturele achtergrond. Binnen de RvT bestaan de volgende functies: voorzitter, vicevoorzitter/secretaris, penningmeester en algemene leden. Daarnaast bestaan er twee commissies, de financiële commissie (audit) en de remuneratie/benoemingscommissie.

De RvT streeft naar een goede opbouw en verhouding in leeftijd, gender en achtergrond van haar leden. In haar laatste zelfevaluatie heeft de RvT geconstateerd dat wat betreft de culturele diversiteit van de leden een verbeteringslag kan worden gemaakt. De RvT wil zo de principes van diversiteit en inclusie nog beter incorporeren. In zijn samenstelling zorgt de RvT er steeds voor dat alle zakelijke, bestuurlijke en artistiek benodigde deskundigheid vertegenwoordigd is. Voor de Raad is vertegenwoordiging vanuit de provincies Noord-Brabant en Limburg, gezien de spreidingsopdracht van Opera Zuid, essentieel. De profielen daarvoor zijn adequaat beschreven en zijn de leidraad voor het invullen van vacatures. Een professionele houding van de individuele leden van de RvT staat garant voor onafhankelijkheid en het voorkomen van ongewenste belangenverstrengeling. Nieuwe leden worden voorafgaand aan hun aantreden voorzien van de benodigde informatie en stukken om een vliegende start mogelijk te maken. Tot de introductie hoort een persoonlijk gesprek met de voorzitter van de RvT, naast een uitgebreide kennismaking met de voltallige RvT. Daarna volgt een kennismaking met het bestuur en de werkomgeving van het gezelschap.

Het rooster van aftreden ziet er als volgt uit (XX betekent niet herbenoembaar)

Naam	Aangetreden	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dhr. mr. J.F.M Heuvelmans	2013		X				XX					
Dhr. mr. L.B. Langevoort	2017		X				XX					
Mw. P.J.M.G. Blanksma- v.d. Heuvel	2018			X				XX				
Mw. G.M.J.M. Stratermans AA	2019				X				XX			
Dhr. P.H.E. Tra	2022							X				XX
De heer M. R. Kagenaar	2021						X				XX	
Mw. S. Goetgeluk	2021						X				XX	

3.1.5 SAMENSTELLING BESTUUR EN RAAD VAN TOEZICHT

In het jaar 2024 bestond het Bestuur van Opera Zuid uit:

- **Waut Koeken**, Intendant vanaf 2017.

De Raad van Toezicht van Opera Zuid was in het jaar 2024 als volgt samengesteld:

Dhr. mr. J.F.M. Heuvelmans, Voorzitter vanaf 10-12-2020.

Hoofdfunctie

- Advocaat, BG. Legal

Nevenfuncties

- Voorzitter Bedrijven Overleg Regio Tilburg;
- Bestuurslid VNO-NCW Midden-Brabant;
- Lid Raad van Advies Unipartners Tilburg;
- Lid Raad van Toezicht Fonds Spiegelglas.

Mw. G.M.J.M. Stratermans AA, Penningmeester 24-10-2019

Hoofdfunctie

- Eigenaar/ Accountant ZIJ-SPAN B.V.

Nevenfunctie

- Lid Raad van Toezicht Huis voor de Kunsten Limburg;
- Penningmeester Stichting Buccina, Blazen aan het Spui, Den Haag;
- Lid Raad van Toezicht Stichting WMC Kerkrade.

Dhr. mr. L.B. Langevoort, lid vanaf 01-07-2017.

Hoofdfuncties

- Intendant der Kölner Philharmonie;
- Directeur KölnMusik GmbH;
- Directeur AchtBrücken GmbH;
- Professor aan het Conservatorium van Karlsruhe

Nevenfuncties

- President European Concert Hall Organisation, Brussel;
- President Beirat Deutsche Orchester Stiftung, Berlijn;
- President Beirat Dirigentenforum Deutsche MusikRat Projekt GmbH, Bonn;
- Vice-voorzitter Deutsche Konzerthauskonferenz;
- Lid Beirat Junge Deutsche Philharmonie, Frankfurt;
- Lid Raad van Toezicht Liz Mohn Kultur- und Musikstiftung, Berlijn/Gütersloh;
- Lid Kuratorium Rheinland Common Purpose Deutschland GmbH, Keulen;

- Lid Kuratorium Ensemble Musikfabrik, Köln;
- Lid Kuratorium Landes Jugend Ensembles der Landesmusikrat NRW, Düsseldorf;
- Voorzitter Beirat Kultur City Marketing Köln e.V., Köln;
- Lid Kuratorium KölnAlumni – Universität zu Köln;
- Lid Beirat Kuratorium K lnMusik e.V., Köln;
- Penningmeester Raad van Toezicht ON – Neue Musik Köln e.V., Köln;
- Voorzitter Kuratorium Orchesterakademie G rzenichOrchester Köln, Köln;
- Voorzitter Raad van Toezicht Planet Kultur e.V., Köln;
- Lid van Kuratorium Verein der Freunde und F rderer der Rheinische Musikschule, Köln;
- Lid Raad van Toezicht Zentral Dombau-Verein Köln.

Mevr. P.J.M.G. Blanksma, lid vanaf 01-11-2018

Hoofdfunctie

- Waarnemend Burgemeester van Someren

Nevenfuncties

- Voorzitter Raad van Toezicht NIBUD (Nationaal Instituut Budgetvoorlichting);
- Lid Raad van Bestuur Vlaams-Nederlands Huis deBuren;
- Lid Nationaal Comité Veteranen dag;
- Lid Raad van Toezicht Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn);
- Lid Comité van aanbevelingen Brabants Jeugd Project Orkest (BJPO);
- Bestuurslid Arte Responsible Stone Foundation.

Dhr. Drs. P.H.E. Tra, lid vanaf 18-03-2022

Hoofdfunctie

- Hoofd klassieke muziek, TivoliVredenburg

Nevenfuncties:

- Adviseur Kunstraad Groningen;
- Lid Platform ACCT Ketentafel Freelance Klassieke Musici.

Mw. S. Goetgeluk, Lid vanaf 18-03-2021

Hoofdfunctie

- Management en bestuur

Nevenfuncties (onbezoldigd):

- Ambassadeur Philzuid.

Dhr. Drs. M. Kagenaar, lid sinds 15-06-2021

Hoofdfunctie

- Zelfstandig Communicatiestrateg

Nevenfuncties

- Lid Raad van Toezicht Lumière Cinema;

Dhr. ir. H.P.M. Kivits, erevoorzitter

4. FINANCIËN

Met het boekjaar 2024 werd de cultuurnotaperiode 2021-2024 afgesloten. Het beoogde financiële resultaat werd in 2024 bereikt waardoor de cultuurnotaperiode 2021-2024 met een klein positief exploitatiesaldo van € 1.555 kon worden afgesloten. De in 2023 ontvangen liquiditeitsondersteuning door het Ministerie van OCW werd in het jaar 2024 volledig gerestitueerd. De incidentele bate in 2021 door de verkoop van een pand werd opgenomen in een continuïteitsreserve voor een bedrag van € 208.832.

	Gerealiseerd				Gerealiseerd
	2021	2022	2023	2024	Som 2021 - 24
Exploitatiesaldo	221.184	(488.556)	(55.367)	324.294	1.555
Incidentele bate verkoop pand	208.832	-	-	-	208.832
Netto Resultaat 2021-2024	430.016	(488.556)	(55.367)	324.294	210.387

4.1.1 EXPLOITATIERESULTAAT

Het gerealiseerde exploitatieresultaat 2024 van +/- € 324.294 past binnen het voornemen om de cultuurplanperiode kostenneutraal af te sluiten. Weliswaar is dit bedrag € 48.647 lager dan begroot, maar mede door de financiële ruimte die vrijkwam door het relatief gunstige resultaat in 2023 hebben we in 2024 tegen de verwachting in een najaarsproductie kunnen produceren inclusief een (beperkte) tournee langs onze kernteaters. Onze inkomsten namen toe door indexering van subsidies, hogere publieksinkomsten en opbrengsten private fondsen, alsmede door hogere indirecte inkomsten vanwege werkzaamheden voor derden. Aan de kostenzijde bleven de beheerlasten op het niveau van de begroting en vielen de activiteitenlasten conform prognose hoger uit als gevolg van de uitvoering van bovengenoemde najaarsproductie.

4.1.2 LIQUIDITEITSPOSITIE

In 2021 heeft Opera Zuid een liquiditeitsbuffer gecreëerd door de verkoop van een pand. Deze liquiditeitsbuffer gold als een fundament en waarborg voor de continuïteit en ontwikkeling van de organisatie. Het negatieve exploitatieresultaat in 2022 heeft de liquiditeitsbuffer van Opera Zuid daarna doen afnemen. Om liquiditeitsproblemen in 2023 te voorkomen, heeft het ministerie van OCW een verzoek tot liquiditeitssteun gehonoreerd voor een bedrag van € 200.000. Dit bedrag werd in 2024 terugbetaald door verrekening in vier gelijke termijnen met de reguliere subsidiebetalingen.

De liquiditeitsratio (vlottende activa/vlottende passiva) voor 2021 bedroeg 1,89. In 2022 nam deze af naar 0,98 en zakte verder naar 0,94 in 2023. Ultimo 2024 bedraagt deze ratio 2,70. In 2023 werd de liquiditeitsratio naar de maatstaven van het Ministerie OCW nog als 'hoog risico' beoordeeld. Ultimo 2024 geldt de indicatie 'laag risico' Voor de toepassing van de maatstaven van het Ministerie OCW zie ook onderstaande tabel.

Risico indicatie	Hoog	Midden	Laag
Liquiditeit	< 1,00	>= 1,00 en <= 1,30	> 1,30
Solvabiliteit	< 0,00	>= 0,00 en <= 0,10	> 0,10

	2021	2022	2023	2024
Liquiditeitsratio	1,89	0,98	0,94	2,70
Solvabiliteitsratio	0,60	0,26	0,24	0,66

4.1.3 EIGEN VERMOGEN

Het eigen vermogen van Opera Zuid bedraagt ultimo 2024 € 506.078, opgebouwd uit een algemene reserve van € 296.872, bestemmingsreserves van € 208.832 en bestemmingsfondsen ten bedrage van € 375.

De solvabiliteitsratio (eigen vermogen/totale vermogen) bedraagt ultimo 2024 0,66. Dit is een sterke verbetering ten opzichte van eerdere jaren (2023: 0,24, 2022: 0,26). Zie bovenstaande tabel voor de maatstaven van het Ministerie OCW.

De bestemmingsreserve afschrijvingen bedraagt ultimo 2024 nul. Deze werd gedurende de cultuurnotaperiode 2021-2024 afgebouwd ten gunste van de algemene reserve ter dekking van de afschrijvingskosten op de investering in het huistheater uit 2020.

De bestemmingsreserve continuïteitswaarborg omvat de netto-opbrengst van het verkochte onroerend goed.

De reserve biedt een structurele buffer ter versterking van de kwetsbare balansstructuur. Uitgedrukt in verhoudingsgetallen is de balans sterk verbeterd, nominaal blijft de organisatie kwetsbaar.

4.1.4 EIGEN INKOMSTEN

De eigen inkomsten in 2024 bedroegen € 391.865 dit is € 223.356 meer dan begroot. Er zijn aanmerkelijk hogere publieksinkomsten gerealiseerd door de niet begrote tournee van de najaarsproductie *Blauwbaards Burcht* en er zijn aanvullende eigen inkomsten gerealiseerd op het vlak van coproductie (De Nationale Opera: tournee kinderopera *Goud!*), projectfinanciering voor *Buurt Opera Malpertuis* en indirecte opbrengsten door diensten voor derden.

De eigen inkomstennorm voor culturele instellingen (totaal eigen inkomsten/totaal structurele subsidies) bedroeg in het verleden 23,5%. Over 2024 komen de eigen inkomsten uit op 13% (2023: 14%). Dit blijft beduidend lager dan 2022 (25%). Belangrijkste oorzaak hiervoor is het in werking treden van het herstelplan in 2023 en het noodzakelijke afschalen van activiteiten. Dit heeft een grote rem gezet op de output van ons ondernemerschap.

4.1.5 ONDERNEMERSCHAP

Omdat de subsidiebasis te smal is om twee volwaardige grotezaalproducties te kunnen blijven uitvoeren, moeten we alternatieve wegen bewandelen om onze zichtbaarheid en maatschappelijke relevantie te bestendigen. Cultureel ondernemerschap loopt daarmee als rode draad door al onze activiteiten. Samenwerking met andere partijen is daarbij cruciaal. Voorbeelden hiervan zijn de realisatie van de najaarsproductie in coproductie met Philzuid, de coproductie met De Nationale Opera in Amsterdam op het gebied van kinderopera's en educatie, de verruiming van de impact van Buurt Opera Malpertuis en realisatie van aanvullende opdrachten voor externe partijen door ons kostuumatelier.

Bij de aanvang van deze cultuurplanperiode 2021-2024 golden restricties door de COVID-omstandigheden. Om onze band met het publiek te kunnen behouden hebben we volop geëxperimenteerd en geïnvesteerd in digitale zichtbaarheid en innovatie van productpresentatie. Hoewel destijds goed ontvangen stellen we vast dat de

belangstelling voor het digitale distributiekanaal is weggeëbd nadat het publiek opera weer live kon gaan beleven. De samenwerking op dit vlak met Brabant C hebben we dan ook moeten beëindigen. Finale afwikkeling hiervan heeft in 2024 plaatsgevonden. We zijn Brabant C zeer erkentelijk voor de kansen en open samenwerking in dit project.

4.1.6 RISICOPARAGRAAF/TOEKOMST

De door ons gepresenteerde plannen in de subsidieaanvraag voor de cultuurnotaperiode 2025-2028 zijn door de Raad voor Cultuur goedgekeurd, echter door het ministerie OCW niet gehonoreerd met het aangevraagde subsidiebedrag. De subsidiegrondslag voor de nieuwe cultuurnotaperiode 2025-2028 blijft gelijk aan die voor de aflopende cultuurnotaperiode 2021-2024. Dit heeft geleid tot noodzakelijke vernieuwing van het activiteitenplan en de aansluitende begroting. Hiermee voldoen we niet aan het criterium van De Raad voor Cultuur om onze minimale basisopdracht te kunnen uitvoeren. Realisatie van twee producties voor de grote zaal is niet langer mogelijk zonder aanvullende financiering. Het achterwege blijven van een tweede grotezaalproductie heeft niet alleen gevolgen voor onze interne werking en ons publiek, ook de artistieke lange termijn ontwikkeling van Opera Zuid wordt belemmerd. Voor de sector gaan kostbare vaste speelplekken verloren in de theaters, en voor de makers, artiesten en bredere culturele werkveld wordt het arbeidsperspectief alsmäär kleiner. De samenwerking met het Conservatorium Maastricht verliest aan inhoud en de samenwerkingsopdracht *om-niet* met Philzuid kan geen gestand worden gedaan. De verschraling van het aanbod zal blijvende schade toebrengen aan het culturele ecosysteem in het zuiden.

Reflectie op digitale transformatie

De Covid 19 pandemie kwam snel, onverwacht en had verstrekken gevolgen voor de cultuursector. Liveoptreden werd voor een langere periode onmogelijk. Opera Zuid onderzocht in deze periode de mogelijkheden van digitalisering, waarbij nadrukkelijk werd gedacht aan digitale vormen die ook na de crisis nog relevant en actueel konden zijn. Met een ontwikkelsubsidie ondersteuning van Brabant C initieerden we **Opera Zuid in Cinema**: tijdens de live tournees wilde Opera Zuid professionele registraties laten maken van producties en deze aanbieden aan bioscopen en filmhuizen in heel Nederland. Zo snel als de Covid 19 pandemie opkwam zo snel ook bleek de *Event Cinema* markt na de pandemie drastisch te veranderen. Geconcludeerd werd dat het in de huidige omstandigheden niet mogelijk is voor Opera Zuid om de gemaakte registraties vertoond te krijgen in bioscopen. Op advies van en in goed overleg met Brabant C werd besloten tot afronding van het project.

Digitale transformatie als businessmodel waarbij inkomsten worden gegenereerd is voor Opera Zuid toekomstmuziek. Dat betekent echter niet dat wij digitalisering niet blijven inzetten voor publieksbereik en -verbreiding. Wij streven ernaar op structurele wijze onze producties te blijven registreren. En daarmee hebben we de afgelopen jaren ook veel nieuw publiek kunnen bereiken. Met live gestreamde producties als *La voix humaine/L'heure espagnole* en *L'elisir d'amore* bereikten we een groot en internationaal publiek. *L'elisir d'amore* was in september 2024 te zien tijdens het [Music Film Festival in Tilburg](#). Onze 2024 najaarsproductie *Blauwbaards Burcht* zal op 9 mei 2025 te zien zijn op het digitale operaplatform OperaVision. En ook via ons digitale aanbod (behind the scenes, making-of, teasers, trailers, interviews, inkijk in het proces via social media en toegankelijke inhoudelijke informatie) proberen we zoveel mogelijk drempels te verlagen voor ons publiek.

5. JAARREKENING

5.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2024

	31 december 2024		31 december 2023	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	(1)			
Inventaris en inrichting	165.579		170.750	
Vervoermiddelen	5.287		5.287	
Huurdersinvesteringen	2.557		38.771	
		173.423		214.808
Vlottende activa	(2)			
Debiteuren	8.670		39.467	
Belastingen en sociale verzekeringen	68.270		68.807	
Overige vorderingen en overlopende activa	177.664		96.228	
		254.604		204.502
Liquide middelen	(3)	341.771		337.632
		<u>769.798</u>		<u>756.942</u>

	31 december 2024		31 december 2023	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Reserves en fondsen	(4)			
Algemene reserve	296.872		-65.820	
Bestemmingsreserves	208.832		247.604	
Bestemmingsfondsen	<u>374</u>		<u>0</u>	
		506.078		181.784
Kortlopende schulden	(5)			
Crediteuren	115.811		143.345	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	52.658		54.735	
Overige schulden	<u>95.250</u>		<u>377.078</u>	
		263.720		575.158
		<u>769.798</u>		<u>756.942</u>

5.2 CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING 2024

Inkomsten	Huidig boekjaar	Begroting	Vorig boekjaar
Eigen Inkomsten			
1. Publieksinkomsten binnenland (2+3+4+5)	198.754	129.009	324.462
2. Recette	4.801		34.363
3. Uitkoop/garantie	179.150		278.030
4. Partage	14.803		12.069
5. Overige publieksinkomsten	0		0
6. Publieksinkomsten buitenland	20.000		10.000
7. Totale Publieksinkomsten (1+6)	218.754	129.009	334.462
8. Sponsorinkomsten	13.500	13.500	13.500
9. Vergoedingen Coproductent	3.333		18.525
10. Overige Directe Inkomsten	0		0
11. Totaal Overige Directe Inkomsten (8+9+10)	16.833	13.500	32.025
12. Totaal Directe Inkomsten	235.587	142.509	366.487
13. Indirecte Inkomsten	99.324	9.500	27.285
14. Private middelen - particulieren incl. Vriendenvereniging	0		0
15. Vriendenvereniging	2.454	6.500	6.649
16. Private middelen - bedrijven	0		0
17. Private middelen - private fondsen	54.500	10.000	50.000
18. Private middelen - goede doelen loterijen	0		0
19 Totale bijdragen uit private middelen (14 t/m18)	56.954	16.500	56.649
20 Totaal eigen inkomsten (12+13+19)	391.865	168.509	450.421
21. Baten in natura	0	0	0
Subsidies			
22. Totaal structureel OCW	1.979.042	1.938.963	1.882.488
23. Totaal structureel Provincie	800.300	800.300	779.167
24. Totaal structureel Gemeente	154.134	143.556	148.348
25. Totaal structureel publieke subsidie overig	0	0	0
26. Totaal structurele subsidie	2.933.476	2.882.819	2.810.003
27. Incidentele publieke subsidies	0	0	0
28 Totale subsidies	2.933.476	2.882.819	2.810.003
TOTALE BATEN (20+21+28)	3.325.341	3.051.328	3.260.424

Lasten	Huidig boekjaar	Begroting	Vorig boekjaar
1. Beheerslasten personeel	894.755	846.180	780.218
2. Beheerslasten materieel	453.497	507.714	448.532
Totaal beheerslasten	1.348.252	1.353.894	1.228.750
Activiteitenlasten personeel	1.301.431	985.013	1.670.366
Activiteitenlasten materieel	357.574	339.480	416.675
Totaal activiteitenlasten	1.659.005	1.324.493	2.087.041
TOTALE LASTEN	3.007.257	2.678.387	3.315.791
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	318.084	372.941	-55.367
Rentebaten/lasten	6.210	0	0
Bijzondere baten/lasten			
EXPLOITATIERESULTAAT	324.294	372.941	-55.367

5.3 KASSTROOMOVERZICHT 2024

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2024		2023	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat	324.294		-55.367	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	104.739		104.074	
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	50.101		262.499	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief kortlopend deel v.d. langlopende schulden)	<u>311.439</u>		<u>-94.535</u>	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		67.493		216.671
Betaalde interest		0		0
Kasstroom uit operationele activiteiten		<u>67.493</u>		<u>216.671</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiele vaste activa	63.383		-71.710	
Desinvesteringen materiele vaste activa	<u>29</u>		<u>4.992</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-63.354		-66.718
		<u>4.139</u>		<u>149.953</u>
Samenstelling geldmiddelen				
	2024		2023	
	€		€	
Geldmiddelen per 1 januari	337.632		187.679	
Mutatie liquide middelen	4.139		149.953	
Geldmiddelen per 31 december	<u>341.771</u>		<u>337.632</u>	

5.4 GRONDSLAGEN VOOR DE JAARREKENING

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld en ingericht in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, die is uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Tevens is rekening gehouden met de voorschriften volgens het Handboek verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2021-2024 (hierna Handboek OCW).

Beleidsregels toepassing Wet Normering Topinkomen (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 1 januari 2013 van kracht.

Vergelijking met voorgaand jaar

De cijfers voor 2023 zijn waar nodig geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2024 mogelijk te maken.

Vreemde valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van de stichting.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, verminderd met de lineair berekende afschrijvingen op basis van de geschatte toekomstige gebruiksduur. De afschrijvingslasten komen ten laste van de exploitatierekening. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroom genererende eenheid waartoe het behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Reserves en fondsen

Bestemmingsreserves

Aan deze van het vermogen afgezonderde reserves is door het bestuur van de stichting onder goedkeuring van de Raad van Toezicht een in de jaarrekening omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de stichting.

Bestemmingsfondsen

Aan deze van het vermogen afgezonderde reserves zijn op voorschrift van het ministerie van OCW, provincie Limburg, provincie Noord-Brabant en de gemeente Maastricht een in de jaarrekening omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de stichting.

Kortlopende schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het exploitatieresultaat wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Baten die worden ontvangen in de vorm van zaken of diensten worden gewaardeerd tegen de reële waarde, voor zover deze bepaalbaar is. In dat geval worden zodanige baten in de staat van baten en lasten verantwoord.

Lasten worden verantwoord zodra zij voorzienbaar zijn. Aanschaffingen voor decors, kostuums, rekwisieten, belichtingsmateriaal voor de eigen programmering worden verantwoord in het jaar dat de voorstelling wordt opgevoerd.

Subsidies

De structurele subsidies die worden ontvangen ten behoeve van de exploitatie van voortdurende activiteiten worden als baten verantwoord in de exploitatierekening in het jaar waar de toekenning voor

geldt. De subsidies worden verantwoord als het aannemelijk is dat deze worden ontvangen en Stichting Opera Zuid de condities voor ontvangst kan aantonen.

Sponsorbijdragen

Bijdragen van sponsors worden verantwoord in het jaar waarop de bijdrage betrekking heeft.

Giften

Giften van een zaak in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland. Giften bestaande uit diensten worden in het algemeen niet financieel verantwoord, tenzij dit op geld waardeerbare diensten van bedrijven betreft.

De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de staat van baten en lasten verantwoord.

Afschrijvingen

Materiele vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen

5.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2024

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Inventaris	Vervoer- middelen	Huurders- investeringen	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2024	420 612	52 855	186 101	659 568
Cumulatieve afschrijvingen	-249 862	-47 568	-147 330	-444 760
	<u>170 750</u>	<u>5 287</u>	<u>38 771</u>	<u>214 808</u>
Mutaties				
Investeringen	60 433	0	2 950	63 383
Desinvesteringen	-1 816	0	0	-1 816
Afschrijving desinvesteringen	1 787	0	0	1 787
Afschrijvingen	-65 575	0	-39 164	-104 739
	<u>-5 171</u>	<u>0</u>	<u>-36 214</u>	<u>-41 385</u>
Boekwaarde per 31 december 2024				
Aanschaffingswaarde	479 229	52 855	189 051	721 135
Cumulatieve afschrijvingen	-313 650	-47 568	-186 494	-547 712
	<u>165 579</u>	<u>5 287</u>	<u>2 557</u>	<u>173 423</u>

Afschrijvingspercentages	%
Inventaris	20 - 33,3
Vervoermiddelen	20
Huurdersinvesteringen	25

Per balansdatum is er geen indicatie dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig is. Kostuums, decors en rekwisieten van producties liggen opgeslagen in een gehuurde locatie, deze worden niet gewaardeerd.

VLOTTENDE ACTIVA

2. Vorderingen

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Debiteuren		
Debiteuren	8.670	39.467
Voorziening dubieuze debiteuren	0	0
	<u>8.670</u>	<u>39.467</u>

Dit betreft voor het grootste deel uitgevoerde werkzaamheden voor derden.
Geen van deze bedragen heeft een looptijd van langer dan een jaar.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	<u>68.270</u>	<u>68.807</u>
----------------	---------------	---------------

Overige vorderingen

Waarborgsommen	1.195	2.445
Vooruitbetaalde kosten	131.489	77.490
Nog te ontvangen bedragen	44.980	16.293
	<u>177.664</u>	<u>96.228</u>

3. Liquide middelen

Rabobank	338.846	335.663
ING Bank N.V.	1.921	1.921
Kas	1.004	48
	<u>341.771</u>	<u>337.632</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

PASSIVA

4. Reserves en fondsen

De algemene reserve laat het volgende verloop zien:

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	-65.820	-56.978
Dotatie bestemmingsreserve afschrijving huistheater	38.772	46.525
Dotatie bestemmingsfonds provincie Limburg	-207	0
Dotatie bestemmingsfonds provincie Noord-Brabant	-167	0
Resultaatbestemming	324.294	-55.367
Stand per 31 december	<u>296.872</u>	<u>-65.820</u>

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve afschrijving huistheater	0	38.772
Bestemmingsreserve continuïteitswaarborg	208.832	208.832
	<u>208.832</u>	<u>247.604</u>

Bestemmingsreserve afschrijving huistheater		
Stand per 1 januari	38.772	85.297
Ottrekking	-38.772	-46.525
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>38.772</u>

Ten behoeve van de financiering van de afschrijvingen op investering huistheater in de periode 2021 tot en met 2024 wordt uit de resultaatbestemming een bestemmingsreserve aangehouden ten bedrage van € 178.437. Ottrekking van de bestemmingsreserve vindt plaats overeenkomstig het afschrijvingsplan van toepassing op de investering in het huistheater. Ultimo cultuurnotaperiode 2021 - 2024 bedraagt deze reserve nihil.

Bestemmingsreserve continuïteitswaarborg		
Stand per 1 januari	208.832	208.832
Stand per 31 december	<u>208.832</u>	<u>208.832</u>

Ten behoeve van de waarborging van de continuïteit van de organisatie is besloten tot de vorming van een reserve. De reserve is bedoeld voor het opvangen van financiële risico's die buiten de reguliere bedrijfsvoering vallen. De reserve mag maximaal 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie bedragen (2024: maximaal € 2.022.378) conform de richtlijn brancheorganisatie Goede Doelen Nederland.

Bestemmingsfonds

Bestemmingsfondsen egalisatie kunstenplan 2021 – 2024

De provincie Limburg heeft de 'Beleidsregels met betrekking tot reserves en voorzieningen bij structurele exploitatiesubsidies 2017' opnieuw geïntroduceerd. Een exploitatie-overschot/-tekort dient vanaf 2023 te worden toegerekend aan de provinciale egalisatiereserve naar rato van de totale inkomstenstroom en deze bedraagt maximaal 15% van het verleende subsidiebedrag.

Conform de richtlijnen van de provincie Noord-Brabant wordt een egalisatiereserve gevormd in de zin van art. 4:72 van de AWB. Deze reserve bedraagt maximaal 10% van de verleende subsidie voor het betreffende boekjaar, met een maximum van 10% van het totaal verleende subsidiebedrag bij vaststelling van de subsidie.

Bestemmingsfondsen	Subsidie 2024	Aandeel	Toerekening Resultaat	Mutatie Algemene Reserve	Saldo 2023	Saldo 2024
Ministerie OCW structureel	1.979.042	67%	0	0	0	0
Provincie Limburg structureel	443.789	15%	207	0	0	207
Provincie N-Brabant structureel	356.511	12%	167	0	0	167
Gemeente Maastricht structureel	154.134	5%	0	0	0	0
Totale structurele subsidie	2.933.476	100%	374	0	0	374
Totale eigen inkomsten	391.863					
Totaal overige niet-structurele subsidies	0					
Totale baten	3.325.339					
Resultaat reguliere bedrijfsuitoefening 2024	324.294					
Verliescompensatie eerdere jaren	322.739					
Saldo reguliere bedrijfsuitoefening 2021-2024	1.555					

5. Kortlopende Schulden

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	12.688	28.493
Pensioenen	39.971	26.242
	<u>52.658</u>	<u>54.735</u>

Overige schulden

Reservering vakantiegeld en vakantiedagen	66.253	58.765
Netto lonen	0	444
Nog te betalen kosten	28.258	64.843
Vooruitontvangen bedragen	740	53.026
Vooruitontvangen subsidie	0	200.000
	<u>95.250</u>	<u>377.078</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huur

Er bestaan huurverplichtingen betreffende de opslagruimte in de gemeente Zeeland (Noord-Brabant), looptijd contract tot 31 december 2028. De bijbehorende verplichting korter of gelijk aan 1 jaar bedraagt € 16.380. De bijbehorende verplichting van langer dan 1 jaar en korter dan 5 jaar bedraagt € 49.140.

Leasing

Operational Leasing

Gedurende het boekjaar 2024 heeft de stichting € 9.676 aan leasebetalingen verantwoord in de exploitatierekening. Het betreft een operational leasing van een kopieerapparaat. Het leasecontract is 11 juli 2023 aangegaan voor 72 maanden. Er resteert derhalve nog een looptijd van 54 maanden. De bijbehorende resterende verplichting korter dan 1 jaar bedraagt € 10.075. De bijbehorende verplichting van langer dan 1 jaar en korter dan 5 jaar bedraagt € 35.263.

Overige niet verwerkte verplichtingen

Niet in de balans opgenomen activa

In 2024 zijn subsidies toegekend in verband met de nieuwe kunstenplanperiode 2025-2028. Het ministerie van OC&W, de provincies Noord-Brabant en Limburg en de gemeente Maastricht hebben voor de jaren 2025 tot en met 2028 structurele subsidies toegekend. Voor het jaar 2025 is voor een bedrag van € 2.939.684 aan subsidies te verwachten, exclusief eventueel nog vast te stellen loon- en prijs bijstellingen.

5.6 TOELICHTING EXPLOITATIEREKENING 2024

Exploitatieresultaat Opera Zuid

Het exploitatieresultaat voor 2024 bedraagt € 324.294, hetgeen € 48.647 minder is dan begroot. Begroot was een bedrag van € 372.941. In 2023 is van het ministerie van OCW een bedrag van € 200.000 ontvangen voor aanvullende liquiditeitssteun. Dit bedrag is in 2023 verantwoord als vooruit ontvangen en maakte dus geen deel uit van het resultaat. Het bedrag van € 200.000 is in 2024 door het ministerie van OCW in mindering gebracht op de reguliere subsidiebetalingen, ter vereffening van het vooruit ontvangen bedrag in 2023.

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening in 2024 komt uit op +/- € 324.294. Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening bedroeg in 2023 -/- € 55.367, in 2022 -/- € 488.556 en in 2021 +/- € 221.184. De beoogde doelstelling om de cultuurnotaperiode 2021-2024 zonder verlies af te sluiten is hiermee behaald. Het saldo bedraagt +/- € 1.555.

5.6.1. BATEN

De baten van Opera Zuid zijn € 274.013 hoger dan begroot.

	Huidig boekjaar	Begroting	Vorig boekjaar
Eigen Inkomsten			
1. Publieksinkomsten binnenland (2+3+4+5)	198.754	129.009	324.462
2. Recette	4.801	-	34.363
3. Uitkoop/garantie	179.150	-	278.030
4. Partage	14.803	-	12.069
5. Overige publieksinkomsten	-	-	-
6. Publieksinkomsten buitenland	20.000	-	10.000
7. Totale Publieksinkomsten (1+6)	218.754	129.009	334.462
8. Sponsorinkomsten	13.500	13.500	13.500
9. Vergoedingen Coproductent	3.333	-	18.525
10. Overige Directe Inkomsten	-	-	-
11. Totaal Overige Directe Inkomsten (8+9+10)	16.833	13.500	32.025
12. Totaal Directe Inkomsten	235.587	142.509	366.487
13. Indirecte Inkomsten	99.324	9.500	27.285
14. Private middelen - particulieren incl. Vriendenvereniging	-	-	-
15. Vriendenvereniging	2.454	6.500	6.649
16. Private middelen - bedrijven	-	-	-
17. Private middelen - private fondsen	54.500	10.000	50.000
18. Private middelen - goede doelen loterijen	-	-	-
19 Totale bijdragen uit private middelen (14 t/m18)	56.954	16.500	56.649
20 Totaal eigen inkomsten (12+13+19)	391.865	168.509	450.421
21. Baten in natura	-	-	-
Subsidies	-	-	-
22. Totaal structureel OCW	1.979.042	1.938.963	1.882.488
23. Totaal structureel Provincie	800.300	800.300	779.167
24. Totaal structureel Gemeente	154.134	143.556	148.348
25. Totaal structureel publieke subsidie overig	-	-	-
26. Totaal structurele subsidie	2.933.476	2.882.819	2.810.003
27. Incidentele publieke subsidies	-	-	-
28 Totale subsidies	2.933.476	2.882.819	2.810.003
TOTALE BATEN (20+21+28)	3.325.341	3.051.328	3.260.424

Eigen Inkomsten

De eigen inkomsten bedroegen in totaal € 391.865, een positief verschil ten opzichte van de begroting van € 223.356. De publieksinkomsten waren € 89.745 hoger dan begroot, door hogere recettes, m.n. voor de voorstelling Blauwbaard's Burcht. De vergoeding co-producent was niet begroot.

De indirecte inkomsten zijn circa € 90.000 hoger, door diensten voor derden.

Subsidies

- De structurele subsidie door het **ministerie van OCW** bedraagt € 1.668.527 per jaar voor de periode 2021 t/m 2024. De door het Ministerie van OCW in 2024 uitgekeerde subsidie inclusief indexering voor loon- en prijspeilstijging bedroeg € 1.979.042 (2023: € 1.882.488). In 2023 heeft Opera Zuid € 200.000 als liquiditeitssteun ontvangen. Dit bedrag werd in 2024 aan het ministerie OCW terugbetaald.
- De structurele subsidie door de **provincie Limburg** bedraagt € 400.000 per jaar voor de periode 2021 t/m 2024. In het boekjaar 2024 is een bedrag van € 443.789 verantwoord als subsidie Provincie Limburg. De structurele subsidie over boekjaar 2023 bedroeg € 422.656.
- De structurele subsidie door de **provincie Noord-Brabant** bedraagt € 356.511 per jaar voor de periode 2021 t/m 2024. In het boekjaar 2024 is een bedrag van € 356.511 verantwoord als subsidie Provincie Noord-Brabant. De structurele subsidie over boekjaar 2023 bedroeg € 356.511.
- De structurele subsidie door de **gemeente Maastricht** bedroeg € 92.054 per jaar voor de periode 2021 t/m 2024. In het boekjaar 2023 heeft de gemeente Maastricht de subsidie structureel verhoogd. In 2024 is een bedrag van € 154.134 verantwoord als subsidie gemeente Maastricht. De structurele subsidie over boekjaar 2023 bedroeg € 148.348.

Incidentele publieke subsidies

- De gemeente Maastricht heeft voor het project Buurtopera Malpertuis via het loket *cultuurmakers* € 10.500 uitgekeerd (2023: € 10.000). Dit bedrag is in 2024 volledig als projectsubsidie verantwoord.

5.6.2. LASTEN

Lasten	Huidig boekjaar	Begroting	Vorig boekjaar
1. Beheerslasten personeel	894.755	846.180	780.218
2. Beheerslasten materieel	453.497	507.714	448.532
Totaal beheerslasten	1.348.252	1.353.894	1.228.750
Activiteitenlasten personeel	1.301.431	985.013	1.670.366
Activiteitenlasten materieel	357.574	339.480	416.675
Totaal activiteitenlasten	1.659.005	1.324.493	2.087.041
TOTALE LASTEN	3.007.257	2.678.387	3.315.791
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	318.084	372.941	(55.367)
Rentebaten/lasten	6.210	-	-
Bijzondere baten/lasten	-	-	-
EXPLOITATIERESULTAAT	324.294	372.941	(55.367)

De lasten van Opera Zuid zijn in 2024 in totaal € 328.870 hoger dan begroot. De lasten vallen uiteen in beheerslasten en activiteitenlasten. Deze zijn op hun beurt gesplitst in personele kosten en materiële kosten. De kosten van het eigen personeel die rechtstreeks betrokken zijn bij de producties worden toegerekend aan de activiteitenlasten. De beheerslasten zijn € 5.642 lager dan begroot. De activiteitenlasten bedragen € 334.512 hoger.

Beheerslasten

De beheerslasten lagen in 2024 € 5.642 lager dan begroot. De personele kosten kwamen € 48.575 hoger uit door toegenomen indexering van de salarissen. De materiële kosten waren € 54.217 lager dan begroot door het effect van het nieuw, gunstiger, energiecontract.

Activiteitenlasten

De activiteitenlasten kwamen € 334.512 hoger uit dan begroot. De personele kosten waren € 316.418 hoger dan begroot. Ook de materiële kosten waren iets hoger dan voorzien (+/- € 18.094). De hogere kosten kwamen met name tot stand door de realisatie van de voorstelling Blauwbaard's Burcht en door opschaling van activiteiten voor de Buurtopera Malpertuis.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt als volgt verwerkt in de jaarrekening:

- Een bedrag van € 323.920 wordt toegevoegd aan de algemene reserve.
- Een bedrag van € 167 wordt toegevoegd aan het bestemmingsfonds Provincie Noord-Brabant.
- Een bedrag van € 207 wordt toegevoegd aan het bestemmingsfonds Provincie Limburg.

5.6.3. WNT – VERANTWOORDING

WNT-verantwoording 2024 Stichting Opera Zuid

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Opera Zuid. Het voor Stichting Opera Zuid toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024

€ 233.000.

Het betreft hier het algemene WNT-maximum.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2024

Bedragen x € 1

Functiegegevens**W.K.M.
Koeken
Bestuurder
Intendant**

Aanvang en einde functievervulling in 2024
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)
Dienstbetrekking

1/1 - 31/12
1,0
Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen
Beloningen betaalbaar op termijn
subtotaal

127.941

127.941

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

233.000

Het bedrag van de overschrijding en reden waarom de overschrijding
al dan niet is toegestaan

Bezoldiging

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling

N.v.t.
N.v.t.

Gegevens 2023

Bedragen x € 1

Functiegegevens

W.K.M. Koeken Bestuurder Intendant	R.S. van Wijk Uitvoerend Producent
---	---

Aanvang en einde functievervulling in 2023
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)
Dienstbetrekking

1/1 - 31/12	1/1 - 28/2
1,0	1,0
Ja	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen
Beloningen betaalbaar op termijn
subtotaal

119.105	23.587
0	0
119.105	23.587

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

223.000	37.166
---------	--------

Bezoldiging

119.105	23.587
---------------	--------------

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
J.F.M. Heuvelmans	Voorzitter
G.M.J.M. Stratermans	Penningmeester
L.L. Langevoort	Lid
E. Blanksma - van den Heuvel	Lid
S. Goetgeluk	Lid
M. Kagenaar	Lid
P. Tra	Lid

6. PRESTATIEVERANTWOORDING

Verantwoordingsjaar
KVK-nummer organisatie
Statutaire naam organisatie

2024
41078061
Stichting Opera Zuid
Maastricht

Standplaats (gemeente)
Eventuele 2e standplaats

Producties	aantal	
1 Grote zaal	5	
2 Midden en kleine zaal	6	
3 Online producties	0	
4 Totaal producties (1+2+3)	11	
Voorstellingen en bezoeken	aantal voorstellingen	aantal bezoeken
Reguliere voorstellingen		
5 Standplaats	9	1.154
6 Buiten standplaats	28	9.711
7 Buitenland	17	13.816
8 Online	0	0
9 Totaal reguliere voorstellingen (5+6+7+8)	54	24.681
Specificatie van bezoeken reguliere voorstellingen		
10 Gratis bezoeken (zaal; alles wat niet online is)		6.863
11 Gratis bezoeken (online)		0
12 Betaalde bezoeken (zaal) (5+6+7-10)		17.818
13 Betaalde bezoeken (online) (8-11)		0
14 Totaal reguliere voorstellingen (10+11+12+13)		24.681
Schoolgebonden voorstellingen		
15 Zaal (alles wat niet online is)	4	1.436
16 Online	0	0
17 Totaal schoolgebonden voorstellingen (15+16)	4	1.436
18 Totaal voorstellingen en bezoeken (9+17)	58	26.117
Activiteiten aanvullend op het prestatie-model in het Handboek	aantal activiteiten	aantal bezoeken
19 Schoolgebonden activiteiten	38	1.024
20 Overige activiteiten	12	1.211
21 Niet schoolgebonden educatieve activiteiten	10	499
22 Begeleidende activiteiten	0	0

7. Handtekeningenblad

Getekend te Maastricht, 28 april 2025

Het Bestuur van Stichting Opera Zuid

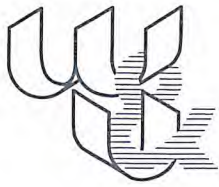
W.K.M. Koeken
Intendant - bestuurder

Namens de Raad van Toezicht van Stichting Opera Zuid, daartoe gemandateerd

Dhr. Mr. J.F.M. Heuvelmans
Voorzitter

Mw. G.M.J.M. Stratermans AA
Peningmeester

Aan de Raad van Toezicht van
Stichting Opera Zuid
Malpertuisplein 60
6217 CD MAASTRICHT

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Opera Zuid te Maastricht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Opera Zuid op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2021 - 2024;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikkingen en in de relevante wet- en regelgeving zoals uitgewerkt in paragraaf 2.3 van het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021 – 2024.

De jaarrekening bestaat uit:

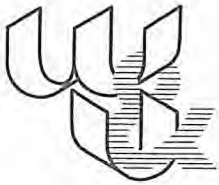
- 1) de balans per 31 december 2024;
- 2) de staat van baten en lasten over 2024; en
- 3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021 – 2024, het Controleprotocol eindverantwoording verleende subsidies Provincie Limburg 2017, Regeling controleprotocol subsidies Noord-Brabant 2020 en het Controleprotocol eindverantwoording verleende subsidies Gemeente Maastricht 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Opera Zuid zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie die bestaat uit:

- het verslag van de raad van toezicht
- het bestuursverslag;
- de overige gegevens; en,
- de prestatieverantwoording.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen subsidieperiode 2021 - 2024 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

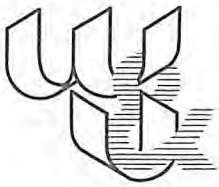
Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021 - 2024, het Controleprotocol eindverantwoording verleende subsidies Provincie Limburg 2017, Regeling controleprotocol subsidies Noord-Brabant 2020, het Controleprotocol eindverantwoording verleende subsidies Gemeente Maastricht 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen subsidieperiode 2021 - 2024.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen subsidieperiode 2021 - 2024. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en

regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikkingen en in de relevante wet- en regelgeving zoals uitgewerkt in paragraaf 2.3 van het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021 – 2024.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

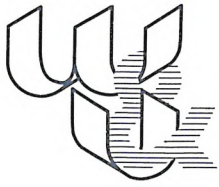
De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

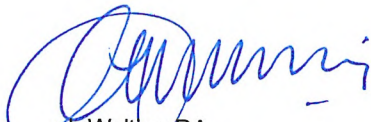
Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

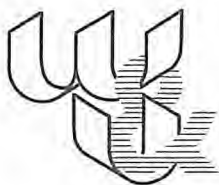
Heerlen, 28 april 2025.

Volting & Versteegh B.V.

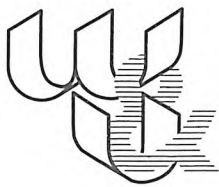
J. Volting RA

Coll.

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021 - 2024, het Controleprotocol eindverantwoording verleende subsidies Provincie Limburg 2017, Regeling controleprotocol subsidies Noord-Brabant 2020, het Controleprotocol eindverantwoording verleende subsidies Gemeente Maastricht 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties die van materieel belang zijn, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.